

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

№ 171 (6854)

Hikmət Hacıyev: "Ermənistan
Azərbaycan ərazisindəki qondarma
rejimə siyasi və hərbi dəstək göstərirdi"

2

21 sentyabr 2023-cü il.
Qiyməti 60 qəpik

**"Dəmir yumruq":
Siyasi iradə və hərbi güc!**

4

Prezident İlham Əliyev: "Nəyi necə, nə vaxt
etmək lazımdır, bunu mən bilirəm"

**Heç kim bizimlə diktat və
ultimatum dili ilə danışa bilməz!**

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev xalqa müraciət edib

3

Növbəti uğur hekayəsini yazdıran
MÜKƏMMƏL QƏLƏBƏ

7

Niyə Əli Kərimli xalqa deyil,
Corc Sorosu arxalanır?

13

Uşaqları məktəbə
kim aparmalıdır?..

14

**Cahanda
sülh olacaqmı?**

15

**"Təhsildəki
islahatlar müsbət
nəticələrini
verəcək"**

16

"Əsrin müqaviləsi" Ümummilli Liderin qətiyyətli və məharətli siyasəti nəticəsində ərsəyə gəlib

Prezident İlham Əliyev BP şirkətinin İdarə Heyətinin sədrini qəbul edib

mizin başçısı Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilmiş və nəzərdə tutulan regional və global miqyaslı layihələrdən danışırdı.

BP şirkətinin sabiq baş icraçı direktoru Lord Con Philip Braun "Əsrin müqaviləsi"nin imzalandığı həmin çətin dövrdə məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etməsi sayəsində investisiya qoyuluşu üçün mövcud risklərin dəf edildiyini və beləliklə bunun nəticəsində bu mühüm müqavilənin imzalandığını böyük məmnunluqla xatırladı. Şirkətin nümayəndələri ölkəmizin müəkkəb dövründə "Əsrin müqaviləsi"nin Ümummilli Liderin qətiyyətli və məharətli siyasəti nəticəsində ərsəyə gəldiyini vurğuladılar, Azərbaycanın enerji ehtiyatlarının inkişafında bu müqavilənin rolundan bəhs etdilər.

Onlar qeyd etdilər ki, müasir dövrdə Azərbaycanın neft-qaz yataqlarının işlənilməsinə Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dövrlərdə yaradılan infrastruktur böyük töhfə verib və irimiqyaslı layihələrin qısa müddətdə həyata keçirilməsinə şərtlənir. Vurğulandı ki, ölkəmizdə icra olunan layihələrdə tətbiq edilən mühəndislik, ətraf mühitin qorunması və digər standartlar BP-nin fəaliyyət göstərdiyi dünyanın digər bölgələrindəki standartlar səviyyəsindədir və ya onlardan da üstündür. Bu da ölkəmizin neft-qaz sahəsində zəngin insan kapitalının mövcudluğu hesabına mümkün olub.

Azərbaycanın dünyanın ən qədim neft-qaz sənayesinə malik olduğunu deyən qonaqlar bu sənayenin ən müasir səviyyəyə çatdırılmasında ölkəmizin beynəlxalq enerji şirkətləri ilə əməkdaşlığına və strateji baxışına toxundular.

Söhbət zamanı BP şirkətinin Azərbaycanda neft-qaz və enerji sahələrində gələcək layihələrdə maraqlı olduğu vurğulandı, yeni sərmayə qoyuluşu imkanları müzakirə edildi. Qlobal enerji keçidi nəzərə alınaraq, BP-nin Azərbaycanda olan tərəfdaşlarla, o cümlədən SOCAR ilə əməkdaşlıqda, yeni bərpaolunan enerji layihələrinin həyata keçirilməsində maraqlı və qətiyyətli olduğu bir daha diqqətə çatdırıldı. Görüşdə əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı. Sonda Lord Con Philip Braun Ulu Öndərlə olan xatirə fotosunu dövlətimizin başçısına təqdim etdi.

"Ermənistan Azərbaycan ərazisindəki qondarma rejimə özünün dövlət büdcəsindən maliyyə, siyasi və hərbi cəhətdən dəstək göstərirdi. Bugünkü ilkin razılıq həmin hərbi qüvvələrin Azərbaycan ərazisindən tam uzaqlaşdırılması istiqamətində olduqca əhəmiyyətli."

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev bildirib.

Prezidentin köməkçisi deyib ki, son dövrlər Ermənistan-Azərbaycan sülh müqaviləsi, sərhədlərin delimitasiyası, nəqliyyat xətlərinin açılması üzrə tamamilə qeyri-konstruktiv mühit yaranıb. Ermənistanın üçtərəfli Bəy-

lər olsun ki, bu təşəbbüsü bir neçə ay bundan öncə də yerinə yetirmək olardı. Amma onlar hər bir vaxt, müxtəlif bəhanələrlə bu pozitiv gündəliyin həyata keçirilməsinə imkan vermirdilər və problemlər yaradırdılar."

O deyib: "Azərbaycanın mövqeyi ondan ibarətdir ki, regional məsələlər regionda həll edilməlidir. Azərbaycan bu gündəliyin tərəfdarıdır. Digər ölkələrin özləri arasındakı geosiyasi rəqabəti və problemləri Cənubi Qafqaza daşmalarına ehtiyac yoxdur. Onsuz da Cənubi Qafqaz regionu uzun illərdir münasibətlərdən, təhlükələrdən əzab çəkib. Ermənistan da regionda bu kimi siyasətlərin həyata keçirilməsində alət olmamalıdır. Təəssüflər olsun ki, Ermənistan bu kimi funksiyaları yerinə yetirməyə bir çox hallarda niyyətli görünür. Ermənistanın Azərbaycanla qarşı həyata keçirdiyi hibrid müharibə son dövrlərdə istər media müstəvisində, istər diplomatik cəbhə-

Hikmət Hacıyev: "Ermənistan Azərbaycan ərazisindəki qondarma rejimə siyasi və hərbi dəstək göstərirdi"

də və real olaraq yerdə özünü göstərməkdədir. Qeyri-sülh gündəliyinin bütün komponentləri üzrə, yəni, Azərbaycan-Ermənistan sülh müqaviləsi, sərhədlərin delimitasiyası və nəqliyyat xətlərinin açılması məsələləri üzrə tamamilə qeyri-konstruktiv bir mühit yaranıb. Bunun da günahkarı Ermənistan tərəfidir."

H.Hacıyev bildirib ki, Ermənistanın Üçtərəfli Bəyanat çərçivəsində üzərinə götürdüğü öhdəliklərin tərkib hissələrindən biri də Azərbaycanın əsas

nata əsasən üzərinə götürdüyü öhdəliklərdən biri Azərbaycanın əsas hissesi ilə Naxçıvanın birləşdirilməsinin təmin edilməsi idi. Ermənistan bu öhdəliyini yerinə yetirmir və hər vaxt Zəngəzur dəhlizinin açılmasına problemlər yaratmaqda davam edir.

"Qarabağın mülki əhalisinin nümayəndələri olan şəxslərlə Azərbaycanın Yevlax şəhərində görüşməyə hazır olduğumuzu bir daha ifadə edirik. Bu, Azərbaycanın təşəbbüsüdür. Təəssüf-

hissəsi ilə Naxçıvanın birləşdirilməsinin təmin edilməsi idi. Amma Ermənistan bu öhdəliyini də yerinə yetirmir və hər bir vaxt Zəngəzur dəhlizinin açılmasına problemlər yaratmaqda davam edir. Qarabağda olan qanunsuz erməni birləşmələrinin silahlılaşdırılması hərbi mütəxəssislər tərəfindən yerində həyata keçiriləcək. Onun işi mexanizmlərinin hazırlanması aparılır.

Elçin Əmirbəyov: "Azərbaycan öz işini özü həll etməyə məcbur oldu"

"Azərbaycan öz işini özü həll etməyə məcbur oldu.

Dünya dövlətlərinin atacağı bəzi addımlar isə sülh gündəliyinə mane ola bilər. Azərbaycanın bu müraciətinin eşidiləcəyinə ümid edirəm." Bu sözləri sentyabrın 20-də Azərbaycan Prezidentinin xüsusi tapşırıqları üzrə nümayəndəsi Elçin Əmirbəyov bölgədəki son vəziyyətlə bağlı Xarici İşlər Nazirliyində Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpus üçün keçirilən brifinqdə söyləyib.

O qeyd edib ki, Ermənistan tərəfi bu gün əldə olunan razılıq tam şəkildə icra edəcək. Bu isə öz növbəsində sülh prosesinə təkan verəcək. Prezidentin xüsusi tapşırıqları üzrə nümayəndəsinin sözlərinə görə, Azərbaycan bundan sonra əsas məsələlərə diqqət yetirə biləcək.

"Azərbaycan azad cəmiyyətdir. Azərbaycan çoxmillətli, çoxkonfessiyalı dövlətdir. Bu, bizim böyük sərvətimizdir." Bu fikirləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 20-də xalqa müraciətində səsləndirib.

Dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, Azərbaycanda yaşayan hər bir xalqın nümayəndəsi bunu görür. Bunu izah etməyə ehtiyac yoxdur. Bu, bizim həyat tərzimizdir. "Heç vaxt Azərbaycanda dini, milli zəmində ayrı-seçkilik olmayıb və olmayacaq, ikinci Qarabağ müharibəsi bunu bir daha göstərdi. Bütün millətlərin nümayəndələri, bütün etnik qrupların, bütün konfessiyaların nümayəndələri bir yumruq kimi birləşdi - Azərbaycan uğrunda, ləyaqət uğrunda, Vətən uğrunda! Ona görə biz Qarabağda yaşayan erməni əhalisini bax, buna dəvət edirik", - deyərək dövlətimizin başçısı əlavə edib.

Biz təklif edirik ki, bölgəmizdən uzaqda yerləşən, ancaq öz siyasi gündəliyini güdən və erməni xalqından bir alət kimi istifadə edən, onları istismar edən və dar gündə onları, necə deyirlər, satan qüvvələr, saxtakarlar, korrupsiyalaşmış siyasətçilər bizdən əl çəksinlər. Cənubi Qafqazın əsrlər boyu davalar, savaşlar, qanlı toqquşmalar məkanı olduğunu xatırladan dövlətimizin başçısı bildirib: "Yeter artıq! Biz bunu tələb edirik".

Ermənistan dövlətinin dünən və bu gün sərgilədiyi mövqenin ümidlər verdiyini deyən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın və Ermənistanın öz aralarında olan məsələləri tənzimləyəcəyi, sülh müqaviləsi imzalayacağı və Cənubi Qafqaz ölkələrinin üçtərəfli formatda gələcək əməkdaşlıq haqqında işləməyə başlayacaqları günün uzaqda olmadığına ümidvar olduğunu vurğulayıb.

Dövlətimizin başçısı bizə xor baxanlara da xəbərdarlıq edərək deyib: "Onu da bildirməliyəm, bizə xor baxanlar, torpağımıza göz dikənlər, uğurumuzu həzm edə bilməyənlər heç vaxt unutmasınlar ki, "dəmir yumruq" yerindədir və hər zaman yerində olacaq! Heç kim bizimlə diktat və ultimatum dili ilə danışa bilməz! Bunu heç kim unutmasın! Onu da unutmasın ki, Qarabağ Azərbaycandır!".

Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu gün Qarabağda yaşayan sadə insanlar üçün yeni tarixi bir şans yaradılıb. O şansı əldən verməsinlər. Dövlətimizin başçısı

Heç kim bizimlə diktat və ultimatum dili ilə danışa bilməz!

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev xalqa müraciət edib

İlham Əliyev: "Bu gün Qarabağda yaşayan sadə insanlar üçün yeni tarixi bir şans yaradılıb"

nı bu cinayətlərdə heç vaxt günahlandırmamışıq. Dövlətimizin başçısı qeyd edib: "Biz Xocalı soyqırımında, şəhərlərimizin, kəndlərimizin dağıdılmasında, qəbirələrin qazılmasında erməni xalqını günahlandırmamışıq. Biz kriminal rejimin ünsürlərini, başda duranları ittiham etmişik. Biz onları məsuliyyətə cəlb edirik və edəcəyik. Bəziləri artıq öz layiqli cəzasını alıb, bəziləri də alacaqlar. Mən bunu demişəm, bir daha demək istəyirəm, Qarabağdakı erməni əhalisi bizim vətəndaşlarımızdır."

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, erməni millətçiləri, müharibə cinayətkarları, Ermənistanın və Qarabağın dırnaqarası "rəhbərləri" o

Bizim erməni xalqı ilə heç bir problemimiz yoxdur, ədavətimiz də yoxdur", - deyərək Prezident İlham Əliyev diqqətə çatdırıb.

Prezident İlham Əliyev diqqətə çatdırıb ki, antiterror tədbirləri yüksək peşəkarlıqla, dəqiqliklə elə aparıldı ki, mülki əhali zərbə altına düşmədi, mülki infrastrukturaya zərər vurulmadı. Ancaq düşmənin mövqeləri, onların silahları, texnikaları məhv edildi.

Bölgəmizdə yeni vəziyyətin yaranmasının labüd olduğunu diqqətə çatdıran dövlətimizin başçısı qeyd edib: "Çünki kriminal xunta rejimi təslim olandan sonra artıq bu gərginlik mənbəyi, bu zəhər yuvası artıq tarixdə qalır və Qarabağda yaşayan erməni əhalisi də nəhayət rahat nəfəs ala bilər."

Yevlax şəhərində mənim nümayəndəmlə Qarabağ icmasının nümayəndələrinin görüşü əsnasında biz öz baxışlarımızı, gələcək birgə yaşayış baxışlarımızı onlara çatdıracağıq. Onların bütün hüquqları təmin ediləcək - təhsil hüquqları, mədəniyyət hüquqları, din hüquqları, münisipal seçki hüquqları. Yeni, Azərbaycan azad cəmiyyətdir, Azərbaycan çoxmillətli, çoxkonfessiyalı dövlətdir. Bu, bizim böyük sərvətimizdir. Azərbaycanda yaşayan hər bir xalqın nümayəndəsi bunu görür. Bunu izah etməyə ehtiyac yoxdur. Bu, bizim həyat tərzimizdir. Heç vaxt Azərbaycanda dini, milli zəmində ayrı-seçkilik olmayıb və olmayacaq, ikinci Qarabağ müharibəsi bir daha onu göstərdi. Bütün millətlərin nümayəndələri, bütün etnik qrup-

ların, bütün konfessiyaların nümayəndələri bir yumruq kimi birləşdi - Azərbaycan uğrunda, ləyaqət uğrunda, Vətən uğrunda! Ona görə, bax, bu gözəl ab-hava, bu, təbii bir məkandır və biz Qarabağda yaşayan erməni əhalisini buna dəvət edirik. Biz müxtəlif sosial proqramlar icra etməyə hazırıq. Biz bütün Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru yenidən qururuq, görün, nə qədər böyük işlər görürük, cəmi iki il ərzin-

quca, gələcək inkişafa əsaslanan və gələcək inkişafa hesablanan təklifdir.

Ermənistan bu dövr ərzində - dünən, bu gün deyərək ki, gözlənilmədən siyasi sərəştə göstərilib və biz bunu qiymətləndiririk. Bunu önəmli amil kimi görürük və hesab edirəm ki, dünən və bu gün baş vermiş hadisələr, eyni zamanda, Azərbaycanla Ermənistan arasında gedən sülh prosesinə də müsbət təsir göstərəcək.

Mən ümid etmək istəyirəm ki, bizim atdığımız addımlar və antiterror tədbirlərinin nəticələri imkan verəcək ki, nəhayət sülh danışıqları üçün olan, Ermənistan tərəfindən qoyulan, verilən, təklif olunan, necə adlandırırırsınız adlandırın, maneə aradan qalxa bilər. Bu, Cənubi Qafqazda yeni realıq yaradacaq, uzunmüddətli sülh yaradacaq. Biz əmin olmalıyıq ki, qarşı tərəf revanşist fikirlərlə yaşamır və onlar da əmin olmalıdırlar ki, bizim onların torpağında gözümlər yoxdur. Biz onların ərazi bütövlüyünü tanıyıraq və bunu bəyan etmişik, bütün ölkələrin ərazi bütövlüyünü tanıyıraq. Biz, sadəcə olaraq, tələb edirdik həm onlardan, həm onların arxasında duran və onlar üçün dar məqamda onların yanında olmayan, uzaqda, Avropada yerləşən dırnaqarası erməni cəfəkeşləri bilsinlər - nə qədər uzaq dursalar bizim bölgəmizdən, o qədər də bölgə rahat nəfəs alacaq və biz

"Kriminal rejimin ünsürlərinin bəziləri artıq öz layiqli cəzasını alıb, bəziləri də alacaqlar"

de. O bölgədə bəlkə də 30 il ərzində heç 1 faiz də iş görülməyib - elektrik stansiyaları, körpülər, tunnelər, su anbarları, yaşayış binaları, kəndlər, şəhərlər qurulur. Cəmi iki il ərzində. Heç bir yardım almadan, özümüz. İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatanda mən demişdim, biz Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru cənnətə çevirəcəyik və çeviririk, hər gələn insan onu görür. Eyni şəraiti biz Xankəndidə, Ağdərədə, Xocavənddə, kəndlərdə yaradacağıq, Əsgəranda yaradacağıq. Bu, bizim əlimizdədir. Ona görə bizim təklifimiz budur və bu gün dönüş nöqtəsi idi. Xunta, qansoran zəllilər artıq tamamilə ifşa olundu və təslim oldu. Onlar ağ bayraq qaldırdılar!

Bu gün Qarabağda yaşayan sadə insanlar üçün yeni tarixi bir şans yaradılıb. O şansı əldən verməsinlər. Biz buna hazırıq və Azərbaycan xalqı bilir, əminəm, erməni xalqı da bilir ki, mənim sözüm sözdür. Biz bunu təklif edirik və ümid edirəm ki, bizim təklifimiz qəbul olunacaq. Çünki bu, məntiqə, tarixi ədalətə, beynəlxalq hü-

bunu təklif edirik. Biz təklif edirik ki, Cənubi Qafqaz ölkələrinin gələcəyi sülhə, əmin-amanlığa, inkişafa söykəsin. Biz təklif edirik ki, bölgəmizdən uzaqda yerləşən, ancaq öz siyasi gündəliyini güdən və erməni xalqından bir alət kimi istifadə edən, onları istismar edən və dar gündə onları, necə deyirlər, satan qüvvələr, saxtakarlar, korrupsiyalaşmış siyasətçilər əl çəksinlər bizdən. Dünyanın o başında oturub bizə qarşı əsassız ittihamlar irəli sürənlər əl çəksinlər bizdən, qoysunlar Cənubi Qafqaz rahat nəfəs alsın. Bu bölgə əsrlər boyu davalar, savaşlar, qanlı toqquşmalar məkanı olmuşdur. Yeter artıq! Biz bunu tələb edirik və bir daha demək istəyirəm, Ermənistan dövlətinin dünən və bu gün sərgilədiyi mövqə ümidlər verir. Ümidlər verir ki, o gün uzaqda deyil - Azərbaycan və Ermənistan öz aralarında olan məsələləri tənzimləyəcək, sülh müqaviləsi imzalayacaq və Cənubi Qafqaz ölkələri üçtərəfli formatda gələcək əməkdaşlıq haqqında işləməyə başlayacaqlar."

"Əminəm ki, Qarabağda yaşayan erməni əhalisi tezliklə yaxşılığa doğru dönüşü görəcək"

qeyd edib ki, biz buna hazırıq və Azərbaycan xalqı bilir. Əminəm, erməni xalqı da bilir ki, mənim sözüm sözdür. Biz bunu təklif edirik və ümid edirik ki, bizim təklifimiz qəbul ediləcək. Çünki bu, məntiqə, tarixi ədalətə, beynəlxalq hüquqa və gələcək inkişafa əsaslanan və gələcək inkişafa hesablanan təklifdir.

Bütün haqsızlıqlara baxmayaraq, bütün kriminal Ermənistan rejimi tərəfindən törədilmiş cinayətlərə baxmayaraq, biz erməni xalqı-

insanları (Qarabağın erməni əhalisini - red.) girov götürmüşdü, onların beyinlərini zəhərləmişdi. Azərbaycan haqqında, Azərbaycan xalqı haqqında olmanın yalanlarını uydurub onların beyinlərinə doldurmuşdur, onların beyinlərini zəhərləmişdir.

"Mən əminəm ki, Qarabağda yaşayan erməni əhalisi tezliklə yaxşılığa doğru dönüşü görəcək. Çünki bizim niyyətimiz sülh, qarşılıqlı anlaşma, qarşılıqlı hörmət əsasında birgə həyat qurmaqdır.

Siyasi gücə, iradəyə malik Böyük Lider, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərkərdəlik məharəti Azərbaycan xalqını Müzəffər xalq kimi dünyaya tanıtdı, ZƏFƏR qazanmış xalq olaraq hərbi gücümüzü dünyaya göstərə bildik. Tariximizi yazmaqla dünya hərbi tarixinə də yeni bir səhifə açdıq. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ordumuz 44 gün davam edən müharibənin gedişində möhtəşəm qələbələr qazanaraq dünya hərbi tarixinə yeni şanlı səhifələr yazdı. 2020-ci ilin noyabrın 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xalqa müraciəti tarixdə yeni səhifə, salnamə oldu. Ölkəmizdə xalq-iqtidar həmrəyliyi mövcudluğu, güclü ordumuz, milli-mənəvi dəyərlərə söykənən cəmiyyətin formalaşması da qələbəmizi şərtləndirən amillər sırasındadır. İşğal altında olan şəhər, kənd və qəsəbələrimizin Azərbaycan ordusu tərəfindən azad olunması, eləcə də Şuşanın azad edilməsi və noyabrın 9-da 72 yaşayış məntəqəsinin azad edilməsi artıq düşmənin çıxılmaz vəziyyətdə olduğunu ona anladı və məğlubiyyəti ilə üz-üzə qaldı. Şuşanın alınması Ermənistanı tam tərk-silah etdi, onun bütün mənəvi imkanları çökdü. Düşmənin ağ bayraq qaldırmaqdan başqa çıxış yolu yox idi. Azərbaycan xalqı, ordumuz Ali Baş Komandanın ətrafında bir yumruq olaraq birləşdi və Vətən Müharibəsində öz gücünü, nəyə qadir olduğunu erməniyə, eləcə də bütün dünyaya göstərə bildi. Ermənistan və onun havadarları tərəfindən hərbi əməliyyatları dayandırmaq üçün Azərbaycana diplomatik və siyasi təzyiqlər göstərsə də Prezident İlham Əliyev qətiyyəti, siyasi iradəsini nümayiş etdirdi, prinsipial mövqeyindən dönmədi. Dövlət başçısının mövqeyi ardıcıl olaraq dünyanın aparıcı mediasına verdiyi 30-a yaxın müsahibəsində də özünü büruzə verdi və ölkəmizə qarşı olan hücumları darmadağın etdi.

Azərbaycan Ordusunun qarşısında davam gətirə bilməyən ermənilər təcavüzkar siyasətlərini davam etdirərək, dinc əhalini hədəfə aldılar və yaşayış məntəqələrini ballistik raketlərdən atəşə tutdular. Bu müharibədə Azərbaycan mülki insanlarla müharibə aparmadı və Ermənistandan fərqli olaraq etnik təmizləmə həyata keçirmək niyyətində deyildi. Amma Ermənistan tərəfindən mülki əhaliyə dəfələrlə atəş açıldı. Bərdə, Gəncə, Tərtər kimi şəhərlərimiz ziyan çəkdi. Mənfur düşmən tərəfindən mülki şəxslər qətlə yetirildi.

2020-ci ilin 12 iyul və 27 avqust tarixlərində Ermənistan hərbi hissələrinin Azərbaycan sərhədlərində törətdiyi təxribatlar Ermənistanın çirkin niyyət və planlarını əks etdirirdi. Ermənistanın bu və ya digər təxribatları Azərbaycan Ordusunu cavab tədbirlərinə vadar etdi və 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Azərbaycan xalqı Ali Baş Komandanın ətrafında bir yumruq olaraq birləşdi və Azərbaycan ordusunun gücü, qətiyyəti, peşəkarlığı, vətənpərvərliyi nəticəsində təcavüzkar erməniləri torpaqlarımızdan təmizlədi. 30 ilə yaxın bir zamanda beynəlxalq hüququn tələb və təkidlərinə məhəl qoymayan Ermənistan döyüş meydanında artıq udulduğunu ilk günlərdən dərk etdi.

"TARİXİ MISSİYAMIZI ŞƏRƏFLƏ YERİNƏ YETİRDİK"

2020-ci ildə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qısa müddət ərzində Ermənistanın 30 il ərzində havadarlarının dəstəyi ilə qurduğu ordusunu darmadağın etdi. "Biz Birinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyətlə barışmadıq, güc topladıq, bütün gücləri səfərbər etdik, ordumuzu gücləndirdik, ölkə iqtisadiyyatını gücləndirdik, ölkəmizin nüfuzunu qaldırdıq və öz tarixi missiyamızı şərəflə yerinə yetirdik"- deyən Cənab Prezident bildirib ki, biz düşməni torpaqlarımızdan qovduq və ədaləti, beynəlxalq hüququ bərpa etdik: "Bu gün Azərbaycan xalqı müzəffər xalq kimi yaşayır. Bu gün Azərbaycan dövləti qalib dövlət kimi yaşayır.

Biz bundan sonra müzəffər xalq və qalib dövlət kimi əbədi yaşayacağıq. Ermənistan döyüş meydanında məğlub olarkən yenə də ən çirkin əməllərə əl atdı, mülki şəxslərə qarşı hərbi təxribat törətdi. Yüzdən çox mülki şəxs erməni faşizminin qurbanı oldu. Azərbaycan xalqı əzm, iradə, cəsarət göstərərək bütün bu təxribatlara sine gərdi. Biz heç kim və heç nə dayandıra bilməzdik".

"MÜHARİBƏDƏ QALIB GƏLMƏK MƏNİM HƏYATIMIN, SİYASİ HƏYATIMIN MISSİYASI İDİ"

Noyabrın 10-da Azərbaycan Prezidenti, Rusiya Prezidenti və Ermənistan baş naziri-

Azərbaycan Ordusu tərəfindən götürüldüyünü və işğalçıların o bölgələrdən qovulduğunu qeyd etmişdir: "Azərbaycan Ordusu tərəfindən götürülmüş strateji yüksəkliklər imkan verir ki, biz Ermənistanın bir neçə yaşayış məntəqəsinə nəzarət edək. Ermənistandan Dağlıq Qarabağa gedən avtomobil yolu bizim nəzarətimizdədir. Vaxtilə - 1990-cı illərin əvvəllərində Naxçıvan ərazisinin bir hissəsini işğal etmiş Ermənistan qüvvələri həmin ərazilərdən qovuldu, çıxarıldı, o torpaqlarda Azərbaycan bayrağı ucaldıldı". 26 il işğal altında olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Günnüt kəndi və ətrafındakı mühüm strateji əhəmiyyətli yüksəkliklərin Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun əks-həmlə əməliyyatları ilə işğaldan azad edilməsi ordumuzun növbəti uğuru kimi tarixə yazıldı.

"Dəmir yumruq": Siyasi iradə və hərbi güc!

Prezident İlham Əliyev: "Nəyi necə, nə vaxt etmək lazımdır, bunu mən bilirəm"

nin birgə bəyanatı imzalandı. Bunu Paşinyan dəmir yumruğun hesabına imzaladı. Azərbaycan, Rusiya prezidentləri və Ermənistanın Baş nazirinin birgə imzaladıqları bəyanat mahiyyət etibarilə Ermənistanın kapitulyasiyasıdır. Döyüş meydanında məğlubiyyətini dərk edən Ermənistan Prezident İlham Əliyevin münəqişənin ilk günlərindən bəyan etdiyi şərtləri qəbul etdi və kapitulyasiya şərtlərinə razılığını verdi. Bəyanata əsasən, 10 noyabr 2020-ci il tarixində Moskva vaxtı ilə saat 00.00-dan etibarən Dağlıq Qarabağ münəqişəsi zonasında atəşin və bütün hərbi əməliyyatların tam dayandırılması elan olundu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, "Müharibədə qalib gəlmək mənim həyatımın, siyasi həyatımın missiyası idi. Müharibə də uğurla başa çatdı. Biz bir çox amillərə baxmadan müharibədə qalib gəldik: siyasi amillərə, bizim hərbiçilərimiz üçün bir neçə müdafiə səddinin qırılmasını çətinləşdirən işğal edilmiş ərazilərdə uzunmüddətli infrastruktur layihələrinin olması amillərinə baxmadan".

"GÜCLÜ, MƏĞLUBEDİLMƏZ ORDU" MİFİ DARMADAĞIN EDİLDİ

Silahlı Qüvvələrimiz döyüş meydanında Ermənistanın "güclü, məğlubedilməz ordu" mifini darmadağın etdi. Əlbəttə ki, müharibənin od-alovu hər bir insanda vahimə yaradır. Müharibə böyük itki, tələfatdır. Dünyanın hansısa bir ölkəsinin odlı-alovlu olmasını kimsə istəməz. Çünki Tanrının yaratdığı bütün varlıqlar sülh, əmin-amanlıq içində yaşamaq, səmasının aydın, torpağının rahat nə-

fəsini duymaq istər. Azərbaycan müharibənin ağır-acısını zaman-zaman yaşamışdır.

Əlbəttə ki, buna qədər Azərbaycan Ordusunun şanlı tarixində mühüm yerlərdən birini tutan 2016-cı ilin Aprel döyüşləri artıq düşməne Azərbaycanın gücünü göstərmişdir. "2016-cı il 26 Aprel döyüşlərində düşməne dərs verdik və Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarının bir hissəsini düşməndən azad etdik"-deyən Cənab Prezident 2018-ci ildə uğurlu Naxçıvan əməliyyatı nəticəsində on min hektardan çox torpaq sahəsinin

görürəm, ölkəmizi inamla idarə edərim, bütün sahələrdə, o cümlədən hərbi quruculuq sahəsində" - deyərək Prezident İlham Əliyev bildirib.

Bu gün vətənpərvər ruhda tərbiyə almış Azərbaycan gənci hər qarış torpağın müdafiəsində dayanır. Gənclərin Vətən müharibəsi başlayanda könüllü olaraq orduya yazılması, vətən torpaqlarının müdafiəsinə qalxması vahid niyyət ətrafında birləşən gənclərimizin əzmkarlığını, vətənə sevgisini bir daha göstərmiş oldu. Öz iradəsi, gücü ilə. Bu gün də vətən oğulları Ali Baş Komandanın əmrinə, vətənin müdafiəsinə hər an hazırdırlar. Bu gün Azərbaycan qalib dövlətdir. Torpaqlarını işğaldan azad edilən qalib xalqdır. Əlbəttə ki, tarixi qələbəni bəzə yaşadan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevdir.

ANTİTERROR TƏDBİRLƏRİNİN MÜSBƏT NƏTİCƏSİ NÖVBƏTİ UĞURUMUZDUR

Azərbaycan Ordusunun Qarabağda başlatdığı lokal karakterli antiterror tədbirlərinin qısa müddətdə öz müsbət nəticəsini verməsi, separatçıların təslim olması əlbəttə ki, ölkəmizin növbəti uğurudur. Lokal karakterli antiterror tədbirlərinin dayandırılması barədə razılıq əldə edilib. Qarabağın erməni sakinlərinin nümayəndələrinin Rusiya sülhməramlı kontingenti vasitəsilə müraciətini nəzərə alaraq 2023-cü il sentyabrın 20-də saat 13:00-da aşağıdakı şərtlər altında lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin dayandırılması barədə razılıq əldə olundu: 1. Azərbaycan Respublikasının Qarabağ bölgəsində yerləşən Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləş-

mələri, qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri silahı yerə qoyur, döyüş mövqelərindən və hərbi postlardan çıxır və tam şəkildə tərkisilah olunurlar. Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələri Azərbaycan ərazilərini tərk edir, qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri buraxılır. 2. Paralel şəkildə bütün silah-sursat və ağır texnika təhvil verilir. 3. Yuxarıda qeyd olunan proseslərin Rusiya sülhməramlı kontingenti ilə əlaqələndirilmiş şəkildə həyata keçirilməsi təmin edilir.

Qeyd edək ki, keçirilən tədbirlər çərçivəsində qarşı tərəfə məxsus növbəti hərbi təyinatlı texnika, döyüş mövqeləri və sığınacaqlarının zərərsizləşdirilməsi həyata keçirilib. Ermənistan silahlı qüvvələri birləşmələrinin tərtibləndiyi 90-dan artıq döyüş mövqeyi, eləcə də bir neçə strateji əhəmiyyətli yüksəklik Silahlı Qüvvələrimizin nəzarətinə keçirilib. Eyni zamanda qarşı tərəfə məxsus 7 ədəd hərbi nəqliyyat vasitəsi, 4 ədəd minaatan, 1 ədəd tank, 2 ədəd piyadanın döyüş maşını (PDM) və xeyli sayda silah-sursat Silahlı Qüvvələrimizin bölmələri tərəfindən qənimət olaraq ələ keçirilib. Ermənilərə bu son dərsdir. Sentyabrın 21-də Prezident administrasiyasının təklif etdiyi kimi, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və qanunları əsasında reintegrasiya məsələlərinin müzakirə edilməsi üçün Qarabağın erməni sakinlərinin nümayəndələri ilə Yevlaxda görüş keçiriləcək.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qətiyyəti, müdrik siyasətinin nəticəsidir ki, Azərbaycan tarixinə böyük uğurlar və nailiyyətlər həkk olunur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində bildirdiyi kimi, müharibə onların yadından çıxmamalıdır: "Unutmasınlar ki, dəmir yumruq yerindədir".

Zümrüd BAYRAMOVA

Tarix boyu Türkiyə və Azərbaycan arasında sarsılmaz dostluq və qardaşlıq münasibətləri mövcud olub və iki ölkə həmişə bir-birinin sevincli, kədərli günlərində biri digərinin yanında olub. Azərbaycan və Türkiyə arasında əlaqələrin belə səviyyədə inkişafı təkcə bu dövlətlərin yox, həm də regionun ümumi tərəqqisinə, sabitliyin bərqərar olmasına mühüm töhfələr verir. Azərbaycan və Türkiyə arasındakı əsl dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin mahiyyəti xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin ifadə etdiyi "Bir millət, iki dövlət" və Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün zamanında söylədiyi "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, kədəri bizim kədərimizdir" kəlamlarında dəqiq ifadə olunub. Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı qardaşlıq münasibətləri hazırda Cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərlikləri altında ən yüksək səviyyədə davam etməkdədir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla sosial şəbəkə hesablarında paylaşımında "Əziz qardaşım, BMT Baş Assambleyasında çıxışınız zamanı Azərbaycana verdiyiniz dəstəyə görə təşəkkür edirəm. Hər zaman olduğu kimi, bu gün də qardaş Türkiyə Azərbaycanın yanındadır və haqq işimizdə bizə dəstək verir. Azərbaycan və Türkiyə xoş günlərdə də, kədərli anlarda da daim bir yerdədirlər" - deyərək bildirdi. Cənab Prezident beynəlxalq təşkilatlarda həmişə bir-birimizin haqlı mövqeyini müdafiə edirik deyərək Şuşa Bəyannaməsi ilə münasibətlərimizin strateji müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəldiyini diqqətə çatdırıb.

"BİZ ERMƏNİSTANDAN BAŞDA ZƏNGƏZUR KORİDORUNUN AÇILMASI OLMAQLA, VERDİYİ SÖZLƏRİ YERİNƏ YETİRMƏSİNİ GÖZLƏYİRİK"

BMT Baş Assambleyasında çıxışında Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Qarabağın Azərbaycan torpağı olduğunu və bundan başqa bir statusun qəbul edilməyəcəyini vurğulayaraq deyib: "Biz Ermənistandan başda Zəngəzur koridorunun açılması olmaqla, verdiyi sözləri yerinə yetirməsini gözləyirik. Artıq hər kəsin qəbul etdiyi kimi, Qarabağ Azərbaycan torpağıdır və bundan başqa bir status qəbul edilməyəcək. Ermənilər də daxil, hər kəsin Azərbaycan torpaqlarında sülh şəraitində yan-yanaya yaşaması birinci hədəfimiz olmalıdır. Tək millət-iki dövlət şüarı ilə hərəkət etdiyimiz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dair attığı addımları dəstəkləyirik".

Əlbəttə ki, Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması Azərbaycanın müstəqillik tarixinə əbədi həkk olundu və Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərində keyfiyyətə yeni bir dövrün başlanğıcını qoydu. 2021-ci il iyunun 15-də "Azərbaycan

Azərbaycan-Türkiyə: dostluq və qardaşlığın gücü

Prezident İlham Əliyev: "Azərbaycan və Türkiyə arasında olan sarsılmaz birliyi yeni zirvələrə daşıyırıq"

can Respublikası ilə Türkiyə Cümhuriyyəti arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi"nin imzalanması Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərində yeni bir dövrün başlanğıcını qoymuş oldu. Qardaş dövlətlərin Şuşa Bəyannaməsini imzalamaları müttəfiqlik münasibətlərinin göstəricisidir. Şuşa Bəyannaməsi Qars müqaviləsinə, Dostluq və Əməkdaşlıq haqqında Müqaviləyə, Strateji Tərəfdaşlıq və Qarşılıqlı Yardım haqqında müqaviləyə əsaslanaraq, Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinə yeni mənəvi-siyasi və hərbi-strateji məzmun verib. Bəyannamədə beynəlxalq müstəvidə birgə əməkdaşlıq, siyasi münasibətlər, iqtisadi-ticarəti əlaqələr, mədəniyyət, təhsil, idman, gənclər siyasəti, enerji təhlükəsizliyi kimi məsələlər öz əksini tapıb. Tarixi, strateji önemi, hüquqi, hərbi və siyasi baxımdan xüsusilə böyük əhəmiyyətə malik olan Şuşa Bəyannaməsi Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının sarsılmazlığını bir daha nümayiş etdirir. Azərbaycan və Türkiyə regionunda sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi, iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası, eləcə də region dövlətləri arasında münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində səylərini davam etdirməsi baxımından yeni imkanlar açır. Şuşa Bəyannaməsi iki ölkə arasında imzalanmış olsa da, bölgə üçün də böyük əhəmiyyət daşıyır. Azad edilmiş Şuşa şəhərində 100 ildən sonra müttəfiqlik haqqında imzalanan Birgə Bəyan-

namə dövlətlərarası gələcək iş birliyinin istiqamətini göstərir. Ölkəmizin regional iqtisadi əməkdaşlığa verdiyi böyük əhəmiyyət və trans-regional infrastruktur layihələrində fəal iştirakının nəticəsi olaraq, iki ölkə arasında beynəlxalq əhəmiyyətli bir sıra regional layihələr reallaşmış. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri və s. layihələr bu baxımdan təqdirəlayiqdir. İki ölkənin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən digər beynəlxalq əhəmiyyətli layihə TANAP Türkiyə və Avropa Birliyi ölkələrinin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rolə malikdir.

ORTAQ KÖKLƏRDƏN VƏ DƏYƏRLƏRDƏN GÜC ALAN DOSTLUQ VƏ QARDAŞLIQ MÜNASİBƏTLƏRİ

"Siz də, mən də Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin qardaşlığımızın rəmzi olan "Bir millət, iki dövlət" kəlamını daim yada salaraq Azərbaycan və Türkiyə arasında olan sarsılmaz birliyi yeni zirvələrə daşıyırıq" - deyərək Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev paylaşımında qeyd edib.

Qardaş ölkə artıq tarixdə qalan Qarabağ münaqişəsinin davam et-

diyi illər ərzində həmişə Azərbaycana dəstək verirdi. Biz Türkiyənin qətiyyətli dəstəyini 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı bir daha gördük. Bu müharibə günləri bir daha göstərdi ki, dövlətlərarası münasibətlər həqiqətən də dostluq, qardaşlığa söykənir. İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Türkiyə tərəfindən göstərilən dəstək hər kəsin sevincinə səbəb oldu. Heç kəsə sirr deyil ki, Türkiyə Ermənistan-Azərbaycan, Qarabağ münaqişəsinin həlli işində daim Azərbaycana böyük dəstək göstərdi. Ümumilikdə tarixi Zəfərimiz bu qardaşlığın dünyaya təqdimatında öz sözünü dedi. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın "Azərbaycan tək deyil" çağırışı dünyaya mesaj oldu. Sonadək mənəvi və siyasi dəstəyini göstərən qardaş Türkiyə Zəfərimizi Azərbaycan ilə birgə yaşadı. Postmünaqişə dövrünün reallıqlarının qəbul etdirilməsində və həyata keçirilməsində Türkiyə daim Azərbaycanın yanındadır. Bu gün işğaldan azad olunan torpaqlarımızda Azərbaycan və Türkiyə bayraqları dalğalanır. Azərbaycanla Türkiyənin ortaq köklərdən və dəyərlərdən güc alan dostluq və qardaşlıq münasibətləri böyük inkişaf yolu keçib. Bu gün bu münasibətlər ən yüksək zirvəyə yüksəldilib.

Postmüharibə mərhələsində də qardaş Türkiyə Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərdə start verdiyi genişmiqyaslı bərpa işlərində yaxından iştirak edir. Cənubi Qafqazın lider dövləti olan

Azərbaycan müstəqil siyasət yürüdə bilən ölkədir. Dövlət siyasətinin də mütləq prioritetləri Azərbaycan xalqının və dövlətinin milli maraqlarının müdafiə olunması, eyni zamanda ölkəmizin müstəqil siyasət aparmasıdır.

Əlbəttə ki, Azərbaycan ilə Türkiyə arasında olan bağlar, qardaşlıq və birlik bütün sahələr üzrə əməkdaşlığın bundan sonra da uğurla həyata keçiriləcəyinə əminlik yaradır.

Cərsilməz dostluq və qardaşlığa söykənən və uğurla davam etdirilən Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri uğurla davam edir. Qarşılıqlı etimad, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri müasir dövrümüzdə daha da möhkəmlənib. Həyata keçirilən tədbirlər böyük əhəmiyyət daşıyır və dövlətlər arasındakı dostluq-qardaşlıq münasibətləri dünya üçün nümunəyə çevrilib. Dostluq və qardaşlığa söykənən Azərbaycan Türkiyə münasibətləri bu gün daha yüksək bir mərhələdədir. Hər iki ölkə rəhbərliyi tərəfindən həyata keçirilən düzgün, məqsədyönlü siyasətin məntiqi nəticəsi olaraq mövcud münasibətlər keyfiyyətə yeni müstəviyə keçib. Azərbaycan və Türkiyənin təşəbbüsü ilə ölkələrimiz və bütövlükdə bölgə üçün önəmli layihələrin reallaşması həm də regionun ümumi tərəqqisinə, sabitliyin bərqərar olmasına təsirini göstərir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Nyu-Yorkda açılan BMT Baş Assambleyasının yüksək səviyyəli həftəsinin əsas mövzularından biri Təhlükəsizlik Şurasında gözlənilən islahat olub. BMT-nin baş katibindən tutmuş Braziliya, ABŞ və Türkiyə prezidentlərinə qədər, demək olar ki, çərşənbə axşamı çıxış edən hər kəs 1945-ci ildə yaradılan bu qurumla uzun müddətdir ki, müasir realitələrə cavab verə bilmədiyi üçün nəse etmək lazım olduğunu bildirib. Kreml də əvvəllər BMT Təhlükəsizlik Şurasının yenilənməsinin zəruriliyini bəyan edib. Eyni zamanda XİN bu istiqamətdə əməli addımların nəyə görə hələ çox uzaqda olduğunu izah edib.

Dünya liderləri BMT Təhlükəsizlik Şurasında islahatların aparılması zərurətindən demək olar ki, "Soyuq Müharibə" başa çatdıqdan sonra danışılar, lakin bu məsələ, bəlkə də, indiyə qədər heç vaxt bu qədər tə-

daimi üzvlərdən ibarət ara kateqoriya olacaq, lakin daha uzun müddətə seçiləcək? Ən əsası bu ölkələrin kim olacağıdır, çünki çaşqınlıq və tələskənlik buradan başlayır", - diplomat əsas mübahisəli məqamları sadalayıb. Dmitri Polyanskiyın sözlərinə görə, "Təhlükəsizlik Şurasının islahatı ilə bağlı fikir ayrılıqları kifayət qədər ciddidir". "ABŞ, məsələn, Almaniya və Yaponiyanı Şuraya təşviq etmək istəyir", deyir o davam edib: "Biz burada heç bir əlavə dəyər görmürük". Diplomatin sözlərinə görə, Rusiya BMT Təhlükəsizlik Şurasına "eyni mövqeyi təkrarlayacaq Qərb düşərgəsindən yeni ölkələrin deyil, bəşəriyyətin böyük hissəsinin nöqtəyi-nəzərini təmsil edən nüfuzlu inkişaf etməkdə olan dövlətlərin" daxil edilməsinin tərəfdarıdır. Qeyd edək ki, 55 müstəqil dövlətin yerləşdiyi Afrika qitəsindən heç bir ölkə TŞ-nin daimi üzvü deyil. Üzvlərinin sayına görə BMT-dən sonra

Dünya beşdən böyük olacaqmı?

BMT Təhlükəsizlik Şurasında islahatların aparılmasını kim istəmir və niyə?

cili gündəmə gəlməmişdi. Bunun izahı sadədir: bir çox ölkələr bu mexanizmi təmsil olunmayan və təsirsiz hesab edirlər.

Çünki İkinci Dünya Müharibəsindən sonra bağlanmış müqavilələrə əsasən yalnız beş ölkənin (Rusiya, ABŞ, Çin, Böyük Britaniya və Fransa) veto hüququ var. Həm də bu beşlik səmərəsiz fəaliyyət göstərir, ən mühüm isə aralarında dərin uçuşum olduğu üçün consensus əldə etmək demək olar ki, mümkün deyil, hər kəs ayrılıqda sanksiyalar və güc tətbiq edir, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarına hörmətsiz yanaşırlar.

Çərşənbə axşamı BMT-nin Nyu-Yorkdakı mənzil-qərgahında yüksək səviyyəli həftəni açan təşkilatın Baş katibi Antonio Quterreş buna görə də həyəcan təbili çalır. "Beynəlxalq idarəetmə institutları keçmiş zamanlarda ilişib qalıb. Sadəcə olaraq BMT Təhlükəsizlik Şurasına və ya Bretton Woods maliyyə sistemine baxın. Onlar 1945-ci ilin siyasi və iqtisadi realitələrini əks etdirir", - deyir o bildirib: "Dünya dəyişib, amma bizim institutlarımız dəyişməyib. Əgər qurumlar dünyanı olduğu kimi əks etdirmirsə, biz dövrümüzün çağırışlarını effektiv şəkildə həll edə bilmərik. Problemin həlli mexanizmi olmaq əvəzinə, problemin bir hissəsinə çevrilə bilərlər".

Antonio Quterreşin fikrincə, Soyuq Müharibənin böyük bir hissəsi üçün beynəlxalq münasibətlərə əsasən iki fəvqəldövlət prizmasından baxılır, ardınca qısa bir müddət ərzində birqütblülük müşahidə edilirdi. "Biz indi sürətlə çoxqütblü dünyaya doğru irəliləyirik. Bu, bir çox cəhətdən yaxşıdır", - deyir BMT-nin baş katibi davam edib: "Bu, beynəlxalq münasibətlərdə ədalət və tarazlıq üçün yeni imkanlar açır. Lakin çoxqütblülük özü sülhü təmin edə bilməz. Çoxqütblü dünyanın

güclü və effektiv çoxtərəfli institutlara ehtiyacı var". Antonio Quterreşin fikrincə, islahatların alternativləri "daha çox parçalanmadır": "Ya islahatlar, ya da böyük bir parçalanma".

Növbəti çıxış edən Braziliya prezidenti Luiz İnasio Lula da Silva (Braziliyaya ənənəvi olaraq Baş Assambleyanın yüksək səviyyəli həftəsində həmişə birinci çıxış etmək hüququ verilir) BMT Təhlükəsizlik Şurasının səlahiyyətlərini itirməkdən şikayətlənib. Onun sözlərinə görə, bu, o cümlədən Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvlərinin "ərazi genişləndirilməsi və ya rejim dəyişikliyinə can atan qeyri-qanuni müharibələrə başlaması" səbəbindən baş verir. Braziliya lideri islahat olmadan BMT Təhlükəsizlik Şurasının deqradasiyaya davam edəcəyini vurğulayıb və eyni zamanda ölkəsinin də daha çox hüquq əldə etmək istədiyini açıqlayıb.

ABŞ prezidenti Co Bayden də çıxışında Təhlükəsizlik Şurasının daimi və qeyri-daimi üzvlərinin (hazırda sonuncuların sayı ondur və iki ildən bir seçilir) sayının artırılması yolu ilə yenilənməsinin vacibliyindən çox danışmış. "Birləşmiş Ştatlar BMT-nin bir çox üzv dövlətləri ilə əhəmiyyətli məsləhətləşmələr aparıb və biz islahatların irəliləyişini təmin etmək üçün öz üzərimizə düşən işi etməyə davam edəcəyik. Bizə daha çox səs və daha çox fikir lazımdır". Co Baydenin sözlərinə görə, ABŞ "bütövlükdə beynəlxalq qurumları daha həssas, daha təsirli və daha əhatəli etmək üçün çalışır".

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan da öz növbəsində "bütün bəşəriyyətə fayda verəcək" beynəlxalq idarəetmə sisteminin yaradılmasına çağırıb. "Bu yanaşmanın gətirdikcə daha çox tərəfdarları var. Biz BMT-nin baş katibi cənab Quterreşlə razıyıq

ki, İkinci Dünya Müharibəsindən sonra yaradılan qurumlar müasir dünyanı əks etdirmir". Türkiyə liderinin sözlərinə görə, BMT Təhlükəsizlik Şurası "sülhün təminatçısı" kimi fəaliyyət göstərməyi dayandırır, lakin "yalnız beş dövlətin münasibətlərinin nizamlanması üçün döyüş meydanına" çevrilib. "Dünya beşdən çoxdur" - deyir birdaha çağırış edib.

Xatırladaq ki, Nyu-Yorkdakı Rusiya nümayəndə heyətinə xarici işlər naziri Sergey Lavrov başçılıq edir. Dövlət və hökumət başçıları həmişə birinci danışdıqları üçün onun çıxışı yalnız şənbə, sentyabrın 23-nə təyin edilib. Bununla belə, Kreml bu yaxınlarda Təhlükəsizlik Şurasında islahatların aparılması məsələsinə münasibət bildirib. Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov bazar ertəsi jurnalistlərə deyib: "Bu son dərcə mühüm beynəlxalq qurumun effektivliyini artırmaq üçün BMT Təhlükəsizlik Şurası həqiqətən də transformasiya edilməlidir". Onun sözlərinə görə, bu proses çox çətin danışıqlar tələb edir, lakin söhbətə başlamaq lazımdır. "Biz bu barədə dəfələrlə danışmışıq", - Dmitri Peskov bildirib. Eyni zamanda, Rusiya Federasiyasının BMT-dəki daimi nümayəndəsinin birinci müavini Dmitri Polyanskiy çərşənbə axşamı müsahibəsində qeyd edib ki, "islahat üzrə praktiki addımlar çox uzaqdır. Onun sözlərinə görə, Təhlükəsizlik Şurasının genişləndirilməsi ideyasını fəal şəkildə təbliğ edən bir çox ölkələr (məsələn, ABŞ) "təfərrüatlardan çəkinirlər, şeytan isə təfərrüatlardadır".

"Nəçə daimi üzv olacaq? Hansı kateqoriyalar olacaq? Yalnız daimi üzvlər kateqoriyasında genişlənmə olacaq, yoxsa qeyri-daimi üzvlər kateqoriyasında? Veto hüququna malik daimi üzvlər olacaqmı, yoxsa qeyri-

ən böyük təşkilat olan Qoşulmama Hərəkatının, son illərdə xüsusi çəkisi durmadan artan Türk Dövlətləri Təşkilatı ölkələrinin TŞ-də daimi üzv kimi təmsil olunmaları əvvəldə haqqında söz açdığımız qüvvələr nisbətinin nəzərə alınması və ədalətli təmsilçilik meyarlarının gözlənilməsi nöqtəyi-nəzərdən aktualdır. BMT sisteminə islahatların aparılması, onun Təhlükəsizlik Şurasının tərkibinin genişləndirilməsi məsələsi Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən müəmmadi olaraq qaldırılır və buna nail olunması istiqamətində praktik fəaliyyət göstərilir. Prezident İlham Əliyev Bakıda Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşündəki çıxışında da bu məsələyə toxunub. Haqlı olaraq bildirib ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası keçmiş xatırladır və indiki realığı əks etdirmir: "Təhlükəsizlik Şurasının tərkibi genişləndirilməlidir ki, orada daha çox ölkə təmsil olunsun və coğrafi baxımdan daha ədalətli olsun".

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan hələ 2013-cü ildə BMT Baş Assambleyasının 74-cü Baş Assambleyasında çıxışı zamanı TŞ-dəki ədalətsizliyi tənqid edərək "Dünya beşdən böyükdür!" demişdi. Daha sonra bu ifadə siyasətçilərin, siyasətşünasların və beynəlxalq hüquq üzrə mütəxəssislərin əsas tezislərindən biri oldu. BMT-nin sabiq Baş katibi Pan Gi Mun vaxtilə bununla bağlı qeyd etmişdi ki, təşkilatda zəruri islahatlar aparılmasının vaxtı çatıb. Amma, hələlik, bu işdə, konsensus əldə etmək mümkün olmayıb. Göründüyü kimi, Azərbaycanın mövqeyi geniş beynəlxalq dəstək tapır.

V.VƏLİYEV

"Heydər Əliyev İli" ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Mərkəzi Aparatı tərəfindən hazırlanan və İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilən Tədbirlər Planı çərçivəsində Ulu Öndərin zəngin dövlətçilik irsinin, əbədiyaşar ideyalarının öyrənilməsi və yeni nəsə aşılınması, xalqımız və dövlətimiz qarşısında misilsiz xidmətlərinin geniş ictimaiyyətə çatdırılması məqsədilə ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir.

2023-cü il sentyabrın 20-də YAP Masallı rayon təşkilatı tərəfindən gənc partiya fəalları iştirakı ilə Masallı rayon Heydər Əliyev Mərkəzinə ekskursiya təşkil olunub. Əvvəlcə Ulu Öndərin abidəsi ziyarət olunub, abidənin önünə gül dəstələri düzülüb. Sonra "Şəhidlər"

Gənc partiya fəalları Heydər Əliyev Mərkəzini ziyarət ediblər

abidə kompleksi ziyarət edilib.

Mərkəzdə gənclərə müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin zəngin həyat yolu və müstəsna fəaliyyəti haqqında geniş məlumat verilib. Gənclər eksponat, fotoşəkil və kitablarla tanış olublar. Sonra Heydər Əliyev Mərkəzində Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən sənədli film nümayiş etdirilib. Daha sonra YAP sıralarına yeni qoşulmuş gənclərə partiya üzvlük vəsiqələri təqdim edilib. Sonda xatirə fotosu çəkdirilib.

Növbəti uğur hekayəsini yazdıran MÜKƏMMƏL QƏLƏBƏ

Yerli xarakterli antiterror tədbirləri, Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin bəyanatında da öz əksini tapdığı kimi, Üçtərəfli Bəyannamənin müddəalarının təmin edilməsi, ölkəmizin Qarabağ iqtisadi rayonunda genişmiqyaslı təxribatların qarşısının alınması, Ermənistan silahlı qüvvələrinin tərkisilahlı edilməsi və ərazilərimizdən çıxarılması məqsədilə görülüb. Ermənistan tərəfi, bütövlükdə erməni cəmiyyəti isə artıq başa düşür ki, bu, ərazilərimizi qarət etmiş, talamış, harınlamış xuntanın, separatçı qrupun sonu deməkdir. Artıq haylar anlayırlar ki, boz zona haqqında ümid belə bəsləməyə, xəyal belə etməyə dəyməz və Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonunda yaşayan ermənilərin danışıqlar üçün müraciət etmələri, bunun üçün 21 sentyabr tarixində Yevlaxda görüşmək barədə razılığa gəlinməsi heç də təsadüfi sayılmır, miatsum dedikləri sərəmsəliklərin də, separatçılığın da, qudurğanlığın da, harınlığın da sonunun çatması və bunun özləri tərəfindən də dərk edilməsi kimi başa düşülür.

İkinci Qarabağ müharibəsindən, müharibənin məntiqi nəticəsi olaraq əvvəlcədən gözlənilən həmin o şanlı Zəfərimizdən, Azərbaycanın möhtəşəm qələbəsinə son, təqribən üç ilə yaxın müddət ərzində bir neçə dəfə erməni cəmiyyətində sülhə yönəlik pafoslu sözlər, deklarativ ifadələr səsləndirilsə də, bununla bağlı Ermənistan tərəfindən, erməni cəmiyyətindən irəliyə doğru bir addım belə atılmadı, ortaya da heç bir real nəticə çıxmadı. Görünən o idi ki, separatçı rejim sülh gündəliyinə qarşıdır və danışıqlar prosesinin də, sülhün də əleyhinədir. Bu müddət ərzində Ermənistanda və Qarabağdakı xunta nəinki reinteqrasiyaya mane oldu, hətta Azərbaycan ordusuna və mülki əhaliyə qarşı təcavüz aktlarına da əl atmağa qədər qudurdu və harınladı. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin mövqələrini atəşə tutarkən sənəqlər qazıb, istehkamlar ucaldanların hədlərini çox aşdığı göz önündə.

də idi və nümayişkarane şəkildə təlimlər keçirmələri də bu kimi bəzi məqamların tam şəkildə təsdiqi.

Mütəmadi olaraq Azərbaycan ərazisində yerləşən hərbi obyektlərə Ermənistan silahlı qüvvələrinin zərbələr endirmələri, silahı yerə qoyub ərazimizi tərk etməmələri onsuz da dolmuş səbirimizi daşıdırmaqda olduğu təkzib edilə bilməz və ölkəmiz son dərəcə böyük səbr nümayiş etdirdiyi də göz önündədir. Bunu beynəlxalq aləm də çox yaxşı görürdü, başa da düşürdü və bu gün onların hansısa müdaxilələrinin tamamilə yersiz ola biləcəyi çox böyük ehtimalla nəzərə alınıb. Yəqin o da nəzərə alınıb ki, erməni diversantlarının "döyüşsüz təslim olmayacaqlarını" göstərmək üçün həyasızcasına qərar verərək, müharibə bitdikdən sonra da ərazilərimizə rus sülhməramlılarının kölgəsi, qanadı altında girərək, minalar bazdırmağa davam etmələri sonsuza qədər cavabsız qala bilməzdi. Həqiqətən də Xocavənd rayonunda baş verən hadisələr, Azərbaycan vətəndaşlarının, daha dəqiq desək, Daxili İşlər Nazirliyinin hərbi qulluqçularının və "Azəravtoyol" ASC-nin əməkdaşlarının mina terrorunun qurbanına çevrilməsi antiterror əməliyyatlarının keçirilməsinin zamanı yetişdiyini, cavab verilməsinin tam zamanı olduğunu təsdiq etmiş oldu. Hələ tikintisi davam edən, nisbətən yaxınlarda ərazisi təmizlənən və mütəxəssislərimiz tərəfindən dəfələrlə yoxlanılan torpaq yola ermənilər tərəfindən mina qoyulması həyasızlığın da, hədsizliyin də, qudurğanlığın da, qanunsuzluğun da, ölkəmizə qarşı təxribatların da, terrorun da təsdiqidir və təcili olaraq cavab verilməsini, antiterror əməliyyatlarının keçirilməsini tələb edirdi və belə də oldu.

Antiterror əməliyyatlarına başlayan Azərbaycan Ordusu terrorçulara, separatçılara, qanunsuz silahlı dəstələrə dərhal məğlubiyyət acısını yaşatmağa başladı. Ordumuz əməliyyata başlayan zaman, elə bir anda həmin o separatçılar,

terrorçular 44 günlük müharibəni yada salmalı oldular. Yada salmalı oldular ki, onlar döyüş meydanında Azərbaycan əsgərinin qarşısında duruş gətirə bilməyiblər və bundan sonra da bunun mümkünlüyünü heç ağllarının ucundan da keçirə bilməzlər. Bir qədər öncə qondarma "miatsum", yaxud "revanşizm" deyənlərin antiterror əməliyyatları başlayan anda Xankəndi küçələrində necə və nəyə görə təlaş içərisində olduğunu bu baxımdan səbəbi bəlli idi. Maral olan onların nəyə, yaxud da kimə arxayın olmaları idi, amma hadisələrin gedişi göstərdi ki, bu mənada da haylar yanlışlığa yol veriblər və eyni ilə 44 günlük müharibədə az qala dünyanın bütün dövlətlərinin ayaqları altına sərilen Ermənistan hakimiyyətinə, işğalçı ölkəyə məhəl qoyulmadığı kimi, indi də hayların hay-küy salmaları bir işə yaramadı. İşə yaran bu dəfə də, Azərbaycanın güclü siyasi iradəyə, qətiyyətə, uzaqgörənliyə, liderlik keyfiyyətlərinə sahib olan Müzəffər Ali Baş Komandanın, rəşadətli Azərbaycan Ordusunun və

"Azərbaycan ərazisində boz ərazi yoxdur", deyə dəfələrlə bildirilməsi görünür, ermənilər tərəfindən vaxtında dərk edilməli idi və indi artıq istəsələr də, istəməsələr də bunu dərk etmək məcburiyyətindədirlər. Ümid edirik ki, 44 günlük müharibədə dərk etdiklərini

sonradan unutduqları kimi, bu dəfə unutmazlar. Yaxud, elə zənn etməsinlər ki, hansısa dezinformasiya sayəsində beynəlxalq aləmi çaşdırı, nəyə isə nail ola bilirlər. Hansısa hərbi cinayətlərdə ölkəmizi ittiham etmək belə həm ağılsızlıqdır, həm də mümkünsüz. Azərbaycan tərəfi bütün əməliyyatların foto şəkillərini də, video çəkilişlərini də çox yaxşı, zamanında edib və hansı istiqamətdə əməliyyat aparıldığı da, hansı hədəflərə hədəfləndiyi də bundan sonra ermənilər tərəfindən müzakirə mövzusu ola bilməz. Ölkəmizin öz suveren hüquqlarından istifadə edərək, qanuni şəkildə öz ərazisində antiterror əməliyyatları keçirməsinə qarşı kimse gələ bilməz və bu dəfə də erməni separatçılara, xuntaya qalan yalnız məğlubiyyətdir. Nə zaman da baş qaldırmış olsalar, yenə məğlubiyyətlə qarşılaşacaqlarını yəqin ki, bu dəfə anlamış olarlar. Hər halda, anlama-ları özləri üçün gərəklidir, əks halda bu-

nun acısını özləri çəkmiş olacaqlar və bunu dərk etməmək mümkün deyil. Elə Vardanyan kimi tanıdığımız "Rusiya layihəsi" olan olı-qarxın antiterror əməliyyatları gədən zaman paylaşıldığı videogörüntü zamanı hansı həyəcan, hansı qorxu içərisində olduğundan da bunun dərk edildiyi görünür. Görünən odur ki, Azərbaycan bu dəfə də cəmi bir-cəmi gün ərzində özünün uğur hekayəsini yazdı və ölkəmizlə zərərət etməyin, hədə dili ilə danışmağın nə demək olduğu barədə beynəlxalq aləmə belə mesaj verdi.

Ölkə rəhbərimizin, Müzəffər Ali Baş Komandanın, cənab İlham Əliyevin siyasi iradəsi, qətiyyəti, uzaqgörənliyi, liderlik keyfiyyətləri, mükəmməl planı, təcrübəsi sayəsində Azərbaycan istədiyini etdi, istədiyinə də istədiyi şəkildə nail oldu. Nail oldu, özü də müstəqil şəkildə və yenə də ən qısa zaman fasiləsində. Ölkəmiz bu dəfə də düşməne dərs verdi və hərbi gücün, qüdrətin nə olduğunu ermənilərə də, bütövlükdə dünya ictimaiyyətinə də başa saldı. Təsadüfi deyil ki, rəsmi Bakı bütün şərtlərini qəbul etdirdi. Azərbaycan artıq bundan sonra bütün ərazilərinə özü, həm də tam nəzarət edəcək. Bundan sonra "boz zona" sözü belə aradan qaldırılmalıdır və ölkəmiz bu dəfə də çox ciddi bir qələbəyə imza atmaqla, Ermənistanı da, həmin ölkənin havadarı hesab olunan ölkələri də

bizimlə hesablaşmağa məcbir etmiş oldu. Bu, böyük zəfərdir, böyük qələbədir. Özü də uğur hekayəsi yazdıran mükəmməl bir qələbə.

İnam Hacıyev

Azərbaycan-Tacikistan münasibətləri: yeni hədəflərə doğru

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV: "Azərbaycanı və Mərkəzi Asiya ölkələrini çoxəsrlik qardaşlıq münasibətləri bağlayır"

Danılmaz həqiqətdir ki, Azərbaycan bu gün Prezident İlham Əliyevin müdrik və uzaqgörən siyasəti sayəsində türk dövlətləri sırasında nüfuz və söz sahibinə, etibarlı tərəfdaşa, aparıcı regional və beynəlxalq aktora çevrilib, onunla əməkdaşlıq etmək istəyən ölkələrin sayı isə durmadan artır. Bu, dövlət başçımızın 20 il ərzində bütün sahələr üzrə atdığı pragmatik addımlar və aydın hədəflər nəticəsində mümkün olmuşdur. Çünki bu gün Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə milli maraqlarımızın qorunmasına hesablanmış uğurlu və dünya ölkələrinə nümunə olacaq xarici siyasət kursu həyata keçirilir. Bu siyasət kursunun nəticəsidir ki, dünya dövlətləri Azərbaycanla əməkdaşlıq etməyə can atır. Eyni zamanda, ölkəmiz beynəlxalq aləmdə yüksək etimada və nüfuzla malikdir. Dövlətimizin xarici siyasətində Mərkəzi Asiya ölkələri ilə əlaqələrin inkişafı əsas istiqamətlərdən birini təşkil edir. Tarixi Zəfərimizlə başa çatın İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Azərbaycanla Mərkəzi Asiya dövlətləri arasında qarşılıqlı və ardıcıl səfərlər həyata keçirilir. Bunun da nəticəsində region dövlətləri ilə ölkəmiz arasındakı əlaqələrdə böyük canlanma müşahidə olunur.

Xüsusilə, son illər Prezident İlham Əliyevin Mərkəzi Asiya ölkələrinə, region dövlətlərinin başçılarının isə Azərbaycana səfərləri, həmçinin dövlətimizin başçısının son illər müxtəlif beynəlxalq tədbirlərə, o cümlədən Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin Sammitinə, Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Zirvə toplantısına, Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin (AQEM) 6-cı Zirvə toplantısının plenar iclasına, "Avropa siyasi birliyi" Zirvə toplantısına xüsusi qonaq qismində dəvət olunması Prezident İlham Əliyevin güclü siyasətçi, Azərbaycan dövlətinin dünyada böyük nüfuzla sahib olmasının sübutudur. 14 sentyabr tarixində Prezident İlham Əliyevin Tacikistanın paytaxtı Düşənbə şəhərində Mərkəzi Asiya Dövlət Başçılarının 5-ci Məşvərət görüşünə fəxri qonaq qismində dəvət olunması bu regionda yerləşən dövlətlərin Azərbaycan dövləti ilə sıx siyasi, iqtisadi əlaqələr qurulmasına böyük maraq göstərdiklərinin nümunəsidir. Bu gün Azərbaycan dünyada müstəqil siyasət həyata keçirən, iqtisadi cəhətdən heç bir ölkədən asılı olmayan, söz sahibinə malik bir ölkə kimi qəbul olunur. Bir çox dövlətlər Azərbaycanı özlərinə dost və etibarlı tərəfdaş ölkə hesab edirlər. Bütün bu reallıqlar Azərbaycanın artan beynəlxalq nüfuzunun və beynəlxalq aləmdə böyüyən rolunun əyani göstəricisidir. Və bu gün Prezident İlham Əliyevin Tacikistanın paytaxtı Düşənbə şəhərində Mərkəzi Asiya Dövlət Başçılarının 5-ci Məşvərət görüşünə fəxri qonaq qismində dəvət olunması bu regionda yerləşən dövlətlərin Azərbaycan dövləti ilə sıx siyasi, iqtisadi əlaqələr qurulmasına böyük maraq göstərdiklərinin nümunəsidir.

Bəli, Azərbaycan bu gün dünyada müstəqil siyasət həyata keçirən, iqtisadi cəhətdən heç bir ölkədən asılı olmayan, söz sahibinə malik bir ölkə kimi qəbul olunur. Bir çox dövlətlər Azərbaycanı özlərinə dost və etibarlı tərəfdaş ölkə hesab edirlər. Prezident İlham Əliyevin Tacikistanda keçirilən Mərkəzi Asiya Dövlət Başçılarının 5-ci Məşvərət görüşünə fəxri qonaq qismində dəvət olunması Azərbaycanın dünyada artan nüfuzunun və beynəlxalq əhəmiyyətinin göstəricisidir. İlk dəfədir ki, Məşvərət görüşündə regiondankənar ölkə təmsil olundu. Ümumiyyətlə, son illər ölkəmizin çoxsaylı nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərə, Zirvə toplantılarına dəvət olunması mütə-

madi hal alıb. Əlbəttə, bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin şəxsiyyətinə olan inamın, onun yürütdüyü uzaqgörən siyasətin, Azərbaycanın coğrafi mövqeyinin və regionun təhlükəsizliyi, iqtisadi sabitliyi üçün həyata keçiriyi fəaliyyətin nəticəsidir. Və

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN ARDICIL SƏFƏRLƏRİ VƏ HƏMİN DÖVLƏTLƏRİN BAŞÇILARININ AZƏRBAYCANA SƏFƏRLƏRİ ƏLAQƏLƏRİMİZİN GENİŞLƏNMƏSİNİN, STRATEJİ XARAKTER ALMASININ VƏ ETİBARLI MÜNASİBƏTLƏRİN GÖSTƏRİCİSİDİR

Xususi olaraq vurğulamaq lazımdır ki, bu gün Azərbaycanın Mərkəzi Asiya respublikaları ilə əlaqələri yüksələn xəttlə inkişaf edir. Prezident İlham Əliyevin ardıcıl səfərləri və həmin dövlətlərin başçılarının Azərbaycana səfərləri əlaqələrimizin genişlənməsini və strateji xarakter almasını şərtləndirir. Səfərlər zamanı imzalanan müqavilələr, sazişlər ölkələrimiz arasında münasibətlərin gələcəyini müəyyənləşdirir. Cari ilin sentyabrın 14-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Tacikistan Respublikasına dövlət səfəri münasibətlərin gələcəyi baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir. Prezidentlərin qarşılıqlı səfərləri onu göstərir ki, hər iki tərəf münasibətlərin inkişafına böyük önəm verir. Dövlətimizin başçısı Tacikistana səfərinin gündəliyi kifayət qədər zəngin olub. Keçirilən görüşlərdə prezidentlər dövlətlərarası münasibətlərin yüksək səviyyədə dəstəklənməsinə, mövcud və gələcək əməkdaşlıq üzrə bütün əlaqələri inkişaf etdirməyə hazır olduqlarını bildiriblər. Bir sözlə, bu gün ölkələrimizi tarixi dostluq əlaqələri, siyasi, humanitar və digər sahələrdə münasibətlər də birləşdirir. Azərbaycan və tacik xalqları arasında tarixi, mədəni və dini bağlılıqlar

iki ölkə arasındakı əlaqələrin əsasını təşkil edir. Azərbaycanla Tacikistan arasındakı mövcud qardaşlıqlı münasibətlərinin uğurlu inkişafı ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəlində qoyulmuşdur. Həmin dövrdə Azərbaycan və Tacikistan ağır çətinliklərlə üzləşmişdi, hər iki dövlətdə ictimai-siyasi sabitlik pozulmuş və vətəndaş müharibəsi gedirdi. Lakin Azərbaycan xalqının Ulu Öndəri Heydər Əliyevin və Tacikistan Prezidenti Emoməli Rəhmonun böyük liderlik bacarığı nəticəsində ölkələrimiz çətinlikləri arxada qoyaraq inkişaf yoluna çıxdı və bu gün Azərbaycan və Tacikistan dünyanın ən sabit ölkələrindəndirlər. Ölkələrimiz arasındakı əlaqələr bütün sahələr üzrə dinamik şəkildə inkişaf edir. Prezident İlham Əliyevin Tacikistana hər səfəri zamanı çoxsaylı sənədlər və memorandumlar imzalanmışdır ki, bu da Azərbaycanla Tacikistan arasındakı əməkdaşlığın hüquqi bazasının inkişafına təkan vermişdir.

Səfər çərçivəsində mühüm hadisələrdən biri də Düşənbədə Mərkəzi Asiya Dövlət Başçılarının 5-ci Məşvərət görüşünün keçirilməsi oldu. Görüşdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fəxri qonaq qismində iştirak etməsi ölkəmizə olan yüksək diqqət və etimadın göstəricisidir. Tədbirdə çıxış edən dövlətimizin başçısı Azərbaycanla Mərkəzi Asiya ölkələri arasındakı çoxəsrlik qardaşlıq tarixindən, ortaq mədəni köklərdən danışdı. Cənab Prezident ölkələrimizin hər zaman bir-birinin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini dəstəklədiyini qeyd edərək, iqtisadi əlaqələrin də fəal şəkildə inkişaf etdiyini diqqətə çatdırıb. Həmçinin, onu da vurğulamaq yerinə düşərdi ki, ötən il ölkəmizlə Mərkəzi Asiya ölkələri arasındakı ticarət dövriyyəsi 3 dəfədən çox, bu ilin 7 ayı ərzində isə 50 faiz artım qeydə alınıb. Dövlət başçısı nəqliyyat və logistika sahəsindəki əlaqələrdən danışaraq vurğulayıb ki, Azərbaycan Mərkəzi Asiya ölkələri üçün Türkiyə və Avropa bazarları istiqamətində etibarlı tranzit ölkəsidir.

Düşənbədə Mərkəzi Asiya Dövlət Başçılarının 5-ci Məşvərət görüşü çərçivəsində çıxışı zamanı Prezident İlham Əliyev səmərəli əməkdaşlığın siyasi göstəricilərinə diqqət çəkərək bildirmişdir ki, regional əməkdaşlığın yeni formatı ölkələrimizin və xalqlarımızın daha da yaxınlaşmasına zəmin yaradacaq. Ölkə

başçısı onu da qeyd edərək vurğulamışdır ki, otuz ildən artıqdır ki, biz müstəqil dövlətlər kimi həm ikitərəfli, həm çoxtərəfli formatda fəal şəkildə qarşılıqlı fəaliyyət aparırıq, bir-birimizin müstəqilliyini, suverenliyini və ərazi bütövlüyünü dəstəkləyirik, iqtisadi əlaqələri fəal şəkildə inkişaf etdiririk.

Bir sözlə, Prezident İlham Əliyevin son iki ildə Mərkəzi Asiya dövlətlərinə 9 dəfə səfər etməsi ölkə başçımızın region dövlətləri ilə sıx əməkdaşlıq qurulmasına böyük əhəmiyyət verdiyinin nümunəsidir. Düşənbə şəhərində keçirilən Məşvərət görüşündə Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Mərkəzi Asiya dövlətləri arasında mövcud siyasi və iqtisadi əlaqələrdən, eləcə də gələcəkdə həyata keçiriləcək nəzərdə tutulan iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində görülməli layihələr barədə çıxış etdi. Son dövrlər Azərbaycanla Mərkəzi Asiya dövlətləri arasında iqtisadi, ticari əlaqələr artmaqdadır. Ötən il Azərbaycanla Mərkəzi Asiya dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi 3 dəfədən çox artmışdır. Birgə sənaye fondları yaradılmışdı və növbəti 3 ildə 1 milyard dollardan artıq qarşılıqlı sərmayələrin həcmi artırılması nəzərdə tutulmuşdur. Kənd təsərrüfatının və sənayenin bir çox sahələrində, eləcə də gəmiqayırma sahəsində çoxsaylı layihələr həyata keçirilir. Bu gün Mərkəzi Asiya dövlətlərinin şirkətləri Azərbaycanda yaradılmış Ölət Azad İqtisadi Zonasına böyük maraq göstərirlər.

Azərbaycanda nəqliyyat- logistika sahəsində böyük layihələr icra edilmişdir. Ölkəmiz Mərkəzi Asiya dövlətlərinin Türkiyə və Avropa bazarlarına çıxışı üçün tranzit ölkə və qapıdır. Ölkə başçımız çıxışında Azərbaycanın nəqliyyat və logistika infrastrukturunun Mərkəzi Asiyadakı qardaş dövlətlər üçün hər zaman açıq olduğunu vurğulayıb.

Beləliklə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Tacikistana səfəri, Prezident Emoməli Rəhmon ilə görüş, liderlərin səsləndirdiyi fikirlər bir daha göstərdi ki, hər iki dövlət rəhbərinin arzuları, istəkləri üst - üstə düşür və bu bilavasitə əməkdaşlığın, dostluğun möhkəmləndirilməsinə və xalqların rifahının yaxşılaşdırılmasına, xoşbəxt gələcəyinə hesablanmışdır.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Artıq növbəti addımların atılması zamanı çatdı - Qarabağdakı erməni əhalisinin reintegrasiyası prosesi və hazırkı dövrə qədər xunta rejiminə aid cinayətkarların Azərbaycan qanunları qarşısında cavab vermə saatlarının yaxınlaşması...

Beləliklə, cəmi 23 saat ərzində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri keçirilən antiterror tədbirləri nəticəsində separatçı tör-töküntülərini dizə gətirdi və bu fakt bir daha sübut etdi ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü toxunulmazdır. Artıq Qarabağ məsələsi 20 sentyabr 2023-cü ildə birdəfəlik bağlandı! Nəticədə son söz deyildi - terrora antiterrorla cavab verildi və Ermənistanın havadarlığı altındakı xunta ağ bayraq qaldırmalı oldu.

Belə ki, bütün bu prosese qədər rəsmi Bakı 30 il BMT-nin məlum 4 qətnaməsinin həyata keçirilməsini gözlədi. Lakin bu gözləmə və aparılan danışıqların səmərəsizliyi 2020-ci ilin 27 sentyabrında başa çatdı. Daha dəqiq desək, 44 gün ərzində Ermənistanın işğalçı siyasəti məzara gömüldü. BMT-nin qətnamələri məhz Azərbaycan ordusu tərəfindən həyata keçirildi. Lakin sonrakı 3 ildə də Bakı səbir və təmkin nümayiş etdirdi, bir sıra dövlət başçılarının Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıması faktoruna qarşıqlıq hörmətlə yanaşdı. Amma son anda Qarabağdakı saxta rejimin qondarma "prezident seçkilərini" keçirməsinə, ardıcıl diveriya və terror siyasətinin davamına əsla yol verilə bilməzdi!

Nəticədə son söz deyildi - terrora antiterrorla cavab verildi və Ermənistanın havadarlığı altındakı xunta ağ bayraq qaldırmalı oldu.

Prezident İlham Əliyev bu dəfə də erməni işğalına bu və ya digər şəkillərdə dəstək göstərən müxtəlif dairələrin var-gəllərinə, çıxır-bağlırlarına əhəmiyyət verməyərək, ölkə-

23 saatlıq uğurdan Xankəndiyə!

mizin ərazi bütövlüyünün tam təmin olunması üçün qırmızı düyməyə basdı və...

Daha bir diqqətçəkən məqam isə bu oldu ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu dəfə də erməni işğalına bu və ya digər şəkillərdə dəstək göstərən müxtəlif dairələrin var-gəllərinə, çıxır-bağlırlarına əhəmiyyət verməyərək, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün tam təmin olunması üçün qırmızı düyməyə basdı və...

Və cəmi 23 saatda düşmənin başı əzildi! Bəli, bu, növbəti bir zəfər dastanı kimi tariximizin şanlı səhifəsinə yazılan reallıqdır. Bu müddət ərzində dünya növbəti dəfə şahidi oldu ki, Silahlı Qüvvələrimiz necə yüksək peşəkarlığa malik yenilməz Ordudur. Azərbaycan istədiyini həyata keçirdi, bütün şərtlərini düşməne qəbul etdirdi. Azərbaycan bundan sonra artıq bütün ərazisinə tam nəzarət edəcək, "boz zona" deyilən ifadə isə

ömürlük aradan qaldırılır.

General: "Azərbaycan Cənubi Qafqazdakı gücünü dost-düşməne birdəfəlik göstərdi"

Bu arada, ehtiyatda olan türkiyəli general Yücel Karauz baş verənlərlə bağlı ölkə mətbuatına açıqlamasında deyib ki, Ermənistan və Qarabağda yaşayan bütün ermənilər ağ bayraq qaldıraraq bütün şərtləri qəbul etdilər: "Bu, əslində, 10 noyabrdan sonra Ermənistanın ikinci dəfə ağ bayraq qaldırmasıdır. İndiki vəziyyət kaş ki, 34 ay əvvəl olardı. Erməni xalqı Azərbaycanın çağırışlarına qulaq asmadan terror fəaliyyəti ilə məşğul oldular. Azərbaycan öz əsgər, ordu və diplomatları ilə bir daha doğru yolu göstərdi. Azərbaycan Ermənistanı bir daha dəmir yumruğu və gücünü göstərdi".

General əlavə edib ki, son əməliyyatı yalnız güclü siyasi lider, dövlət quruluşu və ordu edə bilirdi: "Azərbaycan isə bunu etdi. Azərbaycan Cənubi Qafqazdakı gücünü dost-düşməne birdəfəlik göstərdi. Ümid edirəm ki, Ermənistanın ağ bayraq qaldırması və qeyri-şərtsiz təslim olması bir oyun olmaz. Azərbaycan vətəndaşı olaraq Azərbaycan bayrağı və Azərbaycan Konstitusiyası ilə yaşamağa davam edərlər. Bu ikinci dəmir yumruq əməliyyatı Azərbaycan xalqı və ordusu üçün xeyirli olsun". Beləliklə, artıq növbəti addımların atılması zamanı çatdı - Qarabağdakı erməni əhalisinin reintegrasiyası prosesi və hazırkı dövrə qədər xunta rejiminin cinayətkarlarının Azərbaycan qanunları qarşısında cavab vermə saatlarının yaxınlaşması...

Afət Tahirqızı

"**H**eydər Əliyev İli" ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Mərkəzi Aparatı tərəfindən hazırlanan və İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilən Tədbirlər Planı çərçivəsində YAP Xızı rayon təşkilatı sentyabrın 20-də rayon Heydər Əliyev Mərkəzində tədbir keçirib. Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri qoyulub, Ümummilli Liderin xatirəsi ehtiramla yad olunub.

Tədbirdə Dövlət Himni səsləndirilib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin

və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra Ümummilli Liderin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Xızı rayon təşkilatının sədri Ayaz Quliyev bildirib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanın tərəqqisi uğrunda çalışmış, xalqını üzləşdiyi çətinliklərdən xilas etmiş

Azərbaycan dövlətçiliyinin xilaskarı

Xızı rayonunda "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində tədbir keçirilib

dahi şəxsiyyətdir. Heydər Əliyevin banisi olduğu müstəqil Azərbaycan dünyada güclü və nüfuzlu dövlətə çevrilib. Prezident İlham Əliyev ölkəmizə möhtəşəm nailiyyətlər qazandırır.

Xızı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xəzər Aslanov söyləyib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemində layiqli mövqə qazanmasında müstəsna rol oynayıb. Dövlətçilik salnaməmizdə silinməz izlər qoymuş, milli qürur və ictimaiyyətə olan Heydər

Əliyevin uzaqgörən siyasəti Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi inkişafını təmin edib.

YAP Veteranlar Şurasının üzvü Zərifə Quliyeva vurğulayıb ki, ölkəmizin inkişaf strategiyası məhz

Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilib: "Azərbaycanda Heydər Əliyev siyasətinin alternativini yoxdur. Bugünkü Azərbaycan Heydər Əliyevin görmək istədiyi kimi qüdrətli və qalibdir".

YAP İdarə Heyətinin üzvü Elnarə Akimova Heydər Əliyev irsinin xalqımızın milli sərvəti olduğu

nu bildirib. O qeyd edib ki, Ümummilli Liderimizin ideyaları əbədişayandır. "Müasir müstəqil Azərbaycan dövləti Heydər Əliyev ideyaları əsasında uğurla inkişaf edir. Prezident İlham Əliyevin məqsədyönlü siyasəti ölkəmizin dünyada güclü və nüfuzlu dövlət kimi tanınmasını şərtləndirib",- deyər E.Akimova söyləyib.

Milli Məclisin deputatı Müşfiq Məmmədli ölkəmizdə qazanılan bütün nailiyyətlərin Heydər Əliyev siyasətinin bəhrəsi olduğunu deyib, 1994-cü il sentyabrın 20-də imzalanan və tarixə "Əsrin müqaviləsi" kimi yazılan neft sazişinin əhəmiyyətindən bəhs edib. O bil-

dirib ki, bu gün Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu neft strategiyasının uğurlarını yaşayır. Sonra rayonun ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə bir qrup partiya fəali fəxrifərman ilə təltif edilib. YAP sıralarına yeni qoşulan gənclərə üzvlük vəsiqələri təqdim olunub.

Məlumdur ki, keçirilən tədbirlər çərçivəsində qarşı tərəfə məxsus növbəti hərbi təyinatlı texnika, döyüş mövqeləri və sığınacaqlarının zərərsizləşdirilməsi həyata keçirilib. Ermənistan silahlı qüvvələri birləşmələrinin tərtibləndiyi 90-dan artıq döyüş mövqeyi, eləcə də bir neçə strateji əhəmiyyətli yüksəklik Silahlı Qüvvələrimizin nəzarətinə keçirilib. Eyni zamanda qarşı tərəfə məxsus 7 ədəd hərbi nəqliyyat vasitəsi, 4 ədəd miniatür, 1 ədəd tank, 2 ədəd piyadanın döyüş maşını (PDM) və xeyli sayda silah-sursat Silahlı Qüvvələrimizin bölmələri tərəfindən qənimət olaraq ələ keçirilib. SİA mövzu ilə bağlı QHT rəsmiləri arasında sorğu edərək onların fikirlərini öyrənib.

Elman Cəfəri, "Yaşıl Dünya" Ekoloji Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri: "Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Qarabağ iqtisadi rayonunda, Rusiya sülhməramlılarının nəzarəti altında olan bölgədə fəaliyyət göstərən qanunsuz erməni silahlı dəstələrinə qarşı başlatdığı lokal anti-terror əməliyyatları başa çatdı. Əslində son zamanlar baş verənlər bu əməliyyatları zəruri edirdi. Son vaxtlar istər Ermənistan, istərsə də Qarabağdakı qanunsuz silahlı quldur dəstələri tərəfindən Azərbaycana qarşı təhdidlər artmışdı. Ermənilər 10 noyabr 2020-ci il üçtərəfli Bəyanatının şərtlərini yerinə yetirmirdilər. Bu sənəddə qeyd olunurdu ki, Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonu ərazisində qalan Ermənistan silahlı qüvvələri və qanunsuz erməni dəstələri tərkisilah ediləcək, erməni əhalisinin Azərbaycana reinteqrasiyası başlanacaq. Lakin ermənilər bu şərtlərə əməl etmirdilər. Onlar qüvvə toplayıb revanş götürmək, 44 günlük müharibədəki məğlubiyyətin qisasını almaq xəttini tutmuşdular. Qarabağın dinc erməni icması əslində Azərbaycana reinteqrasiyada maraqlı görünür. Lakin orada revanşist qüvvələr var və onlar daimi sülhün əldə olunmasına razı deyillər.

Avqustun 31-də qondarma rejimin özünə yeni rəhbər seçməsi bardağı daşıran son damla oldu. Artıq Azərbaycan tərəfində aydın oldu ki, nə qədər ki, Qarabağ iqtisadi rayonu ərazisində Ermənistan ordusunun qalıqları və qanunsuz erməni silahlı dəstələri qalacaq, erməni icması Azərbaycana reinteqrasiya etməyəcək.

Sentyabrın 19-da Azərbaycan Daxili İşlər Nazirliyinin 7 əməkdaşının mina terror ilə şəhid edilməsi isə separatçılar üçün əcəl zəngi oldu. Bundan öncə Azərbaycanın siyasi rəhbərliyi də bəyan etmişdi ki, Azərbaycan öz daxilində "boz zona"nın qalmasına dözməyəcək. Bundan sonra Azərbaycan silahlı

"Ermənilər başqa variantları qalmadıqlarını tam anlayıblar" - QHT RƏSMİLƏRİ ARASINDA SORĞU

qüvvələri və hüquq-mühafizə orqanlarının qarşısında bir məqsəd dayanırdı: Qarabağdakı terrorçu qrupları və qanunsuz silahlı dəstələri məhv etmək, Azərbaycanın suveren hüquqlarını bütün ərazilərinə şamil etmək. Qarabağ iqtisadi rayonu BMT tərəfindən Azərbaycan ərazisi olaraq tanınır. Hətta Rusiya və Ermənistan rəhbərliyi də dəfələrlə bu faktı dilə gətirib. Qonşu dövlətlərdən Türkiyə, İran və Gürcüstanın mövqeyi aydındır. O halda Azərbaycan öz qanuni ərazilərində hansısa terror qruplarının fəaliyyət göstərməsinə niyə dözməli idi? Gün yarım davam edən lokal anti-terror əməliyyatları nəhayət başa çatdı. Ermənistan ordusunun qalıqları və qanunsuz erməni silahlı dəstələri təslim oldular, erməni icmasının nümayəndələri Azərbaycanın mərkəzi hakimiyyət orqanları ilə təmaslara razı oldular. Bu əməliyyat əslində dinc erməni icmasının xeyrinə idi. Nə qədər ki orada revanşist, aşırı radikal, bərkəməl millətçi qruplar, terror-təxribat qrupları qalır, Xankəndi və digər bölgələrdəki erməni sakinlərin dinc yaşayışı mümkün olmayacaqdı. Həmçinin erməni vətəndaşlarımızın Azərbaycan reinteqrasiyası reallaşmayacaqdı.

Azərbaycan lokal anti-terror əməliyyatları ilə öz ərazilərini təxribatçı qruplardan təmizlədi. Bu, ilk növbədə erməni icmasının təhlükəsizliyi üçündür. 1988-ci ilə qədər ermənilər Azərbaycan daxilində rahat yaşayırdılar. Bundan sonra da belə olacaq.

Azərbaycan tərəfi erməni icması ilə təmaslara hazır olduğunu dəfələrlə bəyan edib. Erməni vətəndaşlarımız Azərbaycanın bərabər hüquqlu vətəndaşlarıdır. Onların da təhlükəsizliyi digər etnik azlıqların təhlükəsizliyi kimi, Azərbaycan Konstitusiyası və qanunvericiliyi ilə təmin ediləcək.

Haqlı sual çıxı bilər. Ermənilər yenə də razılaşmadan qaça, güclənən kimi yenə də separatizmə baş vura bilərlər? Bunu mümkün hesab etmirəm. Artıq o zaman deyil. Həm də Azərbaycan ordusunun dəqiq zərbələri ilə ermənilərin inşa etdiyi səngərlər, müdafiə xarakterli mühəndis-istehkam qurğuları məhv edilib. Bundan sonrakı bütün proseslər ciddi müşahidə altında olacaq. Ağ bayraq qaldırılıb, təslim olublar. Ermənistan ordusunun qalıqları və qanunsuz erməni silahlı birləşmələri tərkisilah ediləcək və mövqelərini tərk edəcəklər. Hərbi postlar Azərbaycan ordusunun nə

zarətinə keçəcək. Erməni ordusunun bütün silah-sursat və ağır texnikası təhvil veriləcək".

"Vətəndaş Maarifləndirilməsi" İctimai Birliyinin icraçı direktoru, "Yeni Müsavat" Media Qrupu redaktoru Elşad Məmmədli: "Azərbaycan postmüharibə dövründə rəsmi səviyyədə dəfələrlə bəyan etmişdi ki, əgər Qarabağda sülhməramlı kontingentin müvəq-

qəti nəzarətində olan ərazilərdəki ermənilər silahı yerə qoymasalar, sarsaq "artsax" iddialarından əl çəkməsələr, 10 noyabr Üçtərəfli Bəyanatına əməl etməsələr, dövlətin qanunlarına tabe olmasalar, terrorçu fəaliyyəti davam etdirsələr, lokal antiterror tədbirləri həyata keçiriləcək. 3 il ərzində Ermənistan, Qarabağdakı qanunsuz, separatçı rejimə möhlət tanıdıq. Bu müddətdə onlara birbaşa təmaslar, reinteqrasiya üçün bütün mümkün variantlar təklif olundu. Hətta Azərbaycan rəsmiləri sülhməramlıların vasitəçiliyi ilə onların müvəqqəti nəzarətindəki ərazidə bir neçə dəfə ermənilərlə görüşdülər. Ardınca onları müzakirələr üçün Bakıya, daha sonra Yevlaxa dəvət etdik, gəlməkdən imtina etdilər. Humanitar yardım yollamaq istədik, qəbul etməyəcəklərini dedilər. Eyni zamanda Rusiyada, Avropada, Amerikada keçirilmiş görüşlərdə götürdük-ləri öhdəlikləri yerinə yetirmədilər, bütün razılaşmaları pozdular. Kommunikasiyaların açılması, reinteqrasiya, delimitasiya ilə bağlı vədlərdən konkret imtina etdilər.

Bunun əvəzində davamlı təxribatlara, terror əməllərinə başladılar. Azərbaycan bəyan etmişdi ki, öz ərazisində "boz zona"nın olmasına heç bir halda yol verilməyəcək. Bütün bu tələbələrə, xəbərdarlıqlara baxmayaraq, separatçı rejim Ermənistanın dəstəyi ilə yeni "seçki" keçirdi, "rəhbər" təyin etdi.

Azərbaycan bu müddətdə var gücü ilə çalışdı ki, məsələlər danışıqlar yolu ilə həll edilsin. Ancaq Qarabağdakı separatçılar Ermənistanın təşviqi və köməyi ilə buna imkan vermədilər. O qədər azğınlasdılar ki, təkcə 18 sentyabrda 6 vətəndaşımıza - 4 polis, iki mülki şəxsə qarşı terror törətdilər. Konkret olaraq ermənilər özləri Azərbaycanı lokal antiterror tədbirləri keçirməyə vadar, məcbur etdilər.

Bizdə tam əminlik yaranmışdı ki, sülhməramlıların müvəqqəti nəzarətindəki ərazilərdə mövcud olan hərbi xunta məhv edilmədən, zərərsizləşdirilmədən, Ermənistan ordusunun qalıqları darmadağın edilmədən, girovluqda saxlanılan, normal vətəndaş olmaq istəyən ermənilərlə təmasa keçmək mümkün olmayacaq.

Ona görə də Azərbaycan rəsmi səviyyədə bəyan etmişdi ki, antiterror tədbirlərinin dayandırılması, dialoqa başlanılması üçün qanunsuz erməni silahlı dəstələri ağ bayraq qaldırmalı, bütün silahlar təhvil verilməli, qanunsuz rejim özünü buraxmalıdır. Əks təqdirdə, antiterror tədbirləri sona qədər davam etdiriləcək. Bunu cənab Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibi Antonii Blinkenlə telefon danışıqları zamanı da bəyan etmişdi.

Nəhayət, bu gün saat 13:00-da başları növbəti dəfə əzilen separatçılar təslim oldular, ağ bayraq qaldırdılar və Azərbaycanın şərtlərini qəbul etdiklərini bildirdilər. Cəmi 24 saat, dəqiqi 23 saat 43 dəqiqə ərzində dövlətimiz separatçıları təslim etdi, 3 ildir həllinə nail olunmayan məsələ 1 günə dəmir yumruqla çözüldü.

Bu, ermənilərə son dərs olmalıdır. Onlar sentyabrın 21-də Yevlaxda keçiriləcək görüşdə tam şəkildə qondarma qurumu buraxdıqlarını bəyan etməli, Azərbaycan qanunları altında yaşamağı rəsmən bildirməlidirlər. Başqa variantları qalmadıqlarını tam anlayıblar.

Prosesi bu cür həyata keçirmək Azərbaycan Konstitusiyamızın və beynəlxalq hüququn tələbi idi. Dövlətimiz öz suverenliyini tamamilə bərpa etmək, Qarabağda bütün ərazilərdə - Xankəndidə, keçmiş Ağdərə rayonu ərazisində, Xocavəndin bir hissəsində də dövlət idarəçiliyini tam həyata keçirmək üçün orada mövcud olan terrorçuları zərərsizləşdirib.

Azərbaycanın müvafiq strukturları ölkə ərazisindəki terrorçulara qarşı anti-terror tədbirləri gördüyü bir vaxtda, bəzi qərəzli dövlətlər, təşkilatlar heyrət doğuran bəyanatlar verirdi. Bu, sadəcə onların özünün ifşası oldu. Azərbaycan Beynəlxalq Antiterror Koalisiyasının aktiv üzvü kimi, zaman-zaman dünyada anti-terror tədbirlərinə dəstək verib. Bu gün Azərbaycan öz ərazisindəki terrorçuları zərərsizləşdirir. Antiterror tədbirlərinə dəstək verməyənlər, Azərbaycana qarşı "qınayıcı" bəyanatlar verən birmənalı olaraq terroru, terrorizmi de-fakto dəstəkləmiş olurlar. Terrorla, terrorçularla, separatizmle mübarizədə Azərbaycana dəstək nümayiş etdirməyənlər özlərini ifşa ediblər".

"Cəmiyyətin İnkişafı Mərkəzi" İctimai Birliyinin sədri Əhməd Abbasbəyli: "Məlumdur ki, antiterror tədbirlərinin məqsədi ərazidə olan erməni hərbi qüvvələrinin Qarabağ ərazisindən çıxarılması, qeyri-qanuni xunta rejiminin ləğv edilməsi, terrorçu qrupların zərər-

sizləşdirilməsi və bütün qeyri-qanuni silahlı qüvvələrin tərkisilah edilməsidir.

Qarabağda fəaliyyət göstərən separatçı qüvvələr və qeyri-qanuni rejim artıq Azərbaycanın təkliflərini qeyd edib. Ermənistan hərbi qüvvələrinin bölgədən çıxarılmasına, silahlı qüvvələrin tərkisilah edilməsinə və rejimin buraxılmasına razılıq verir. Bununla bağlı sentyabr ayının 21-də erməni icmasının nümayəndəliyi ilə Azərbaycan Respublikası rəsmiləri arasında Yevlaxda görüşün keçirilməsi ilə bağlı

razılığa gəlinib. Bu barədə erməni və rus mətbuatı da məlumat yayıb. Düşünürəm ki, Qarabağ məsələsi tamamilə həll olunmağa yaxınlaşır. Bu da təkcə Azərbaycanın deyil, ümumilikdə regionun təhlükəsizliyi üçün zəmin yaradacaq".

Qarabağ Müharibəsi Əlilləri, Veteranları, Şəhid ailələri İctimai Birliyinin sədri Mehdi Mehdiyev: "Müharibə üç ilə yaxındır ki, ərazi bütövlüyümüzün bərpa edilməsi ilə üç tərəfli sazişlə bitib. Lakin Ermənistan hakimiyyəti bu günədək sazişdə göstərilən öhdəliklərini yerinə yetirməkdən boyun qaçırdır. Bu müddət ərzində sülhməramlaların müvəqqəti nəzarəti altında olan

ərazimizdən qanunsuz silahlı birləşmələrini çıxarmaq əvəzinə, Ermənistan hakimiyyəti onların sayını artırır, döyüş texnikası, silah və sursatlarla uzun müddətli savaşa hazırlayıb. Bu azmış kimi, Ermənistan yeni istehsal olunan piyada və tank ələyhinə minalarla təchiz edib, Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərində diversiyalar həyata keçirmək üçün tapşırıqlar verib. Yəqin ki investorları cəkindirmək, məcburi köçkünlərdə öz yurdlarına qayıtmaq fikrindən döndərmək və öz xalqını yeni müharibəyə ruhlandırmaq məqsədi güdüldü.

Son günlər təxribatların və ərazilərimizə göndərilən diversantların basdırdığı minalarda azərbaycanlı mülki, hərbi və polis çiddi xəsarət alıb və ya şəhid olub, avtonəqliyyat vasitələri yararsız hala düşüb.

18-19 sentyabr tarixlərində edilmiş diversiyalar nəticəsində şəhid olmuş və yaralanmış soydaşlarımızın say çoxluğu bizi təxirasalınmaz lokal antiterror tədbirləri görməyə məcbur etdi. Bunun məqsədi qanunsuz silahlıları tərkisilah edərək sözügedən ərazilərimizdə də Konstitusion quruluşumuzu bərpa edərək erməni əsilli həmyerlilərimizin də ölkə qanunvericiliyinə uyğun təhlükəsiz və bərabər hüquqlu yaşamaqlarını təmin etməkdir".

Ayşən Vəli

Yüksək peşəkarlığın, zəngin təcrübənin, mükəmməl planın nəticəsi...

Son bir neçə ayda Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindəki Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələri tərəfindən Ordumuzun mövqelərinin müxtəlif çaplı silahlardan sistemli şəkildə atəşə tutulması, ərazilərimizin minalanmasının davam etdirilməsi və digər addımlar gərginliyin artmasına səbəb oldu. Üçtərəfli Bəyanatın tələblərinin yerinə yetirilməsi, Qarabağ iqtisadi rayonunda törədilən genişmiqyaslı təxribatların qarşısının alınması, Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələrinin tərk-silah edilərək ərazilərimizdən çıxarılması, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizə qayıdan dinc əhalinin, bərpa-quruculuq işlərinə cəlb olunmuş mülki işçilərin və hərbi qulluqçularımızın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, Azərbaycanın konstitusiyası quruluşunun bərpa edilməsi məqsədilə sentyabrın 19-da bölgədə lokal xarakterli antiterror tədbirlərinə başlanıldı. Bundan bir gün sonra 20 sentyabr tarixində bu tədbirlərin dayandırılması barədə razılığın əldə olunması, separatçıların təslim olması qalib ölkəmizin böyük uğuru olaraq hər birimizi qürurlandırdı. Bu Zəfər Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yüksək peşəkarlığını nümayiş etdirdi.

Əldə edilən razılığa əsasən Qarabağın erməni sakinlərinin nümayəndələrinin Rusiya sülhməramlı kontingenti vasitəsilə müraciətini nəzərə alaraq Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yerləşən Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələri, qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri silahı yerə qoyur, döyüş mövqelərindən və hərbi postlardan çıxır və tam şəkildə tərkisilah olunurlar. Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələri Azərbaycan ərazilərini tərk edir, qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri buraxılır. Paralel şəkildə bütün silah-sursat və ağır texnika təhvil verilir. Göründüyü kimi, Ermənistan və ona havadarlıq edən dövlətlər bir daha Azərbaycanın gücünün, qüdrətinin şahidinə çevrildilər. Bir günə təmin olunan qələbə Azərbaycan Ordusunun müstəqilliyimizə, suverenliyimizə yönələn hər bir təxribatın qarşısını qətiyyətlə almaq imkanında olduğunu sübut etdi. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev daim bu çağırışı edir ki, "dəmir yumruq" yerindədir. Ermənistanla revanşist qüvvələr baş qaldırdığı təqdirdə bunu unutmamalıdır. Üç ilə yaxın müddətdə 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli Bəyanatdan irəli gələn müdəcəllərin yerinə yetirilməsinə maraq göstərməyən, hələ də havadarlarının dəstəyi ilə 30 illik işğal dövrünün ab-havası ilə yaşayan Ermənistan unudur ki, artıq Azərbaycan o illərin Azərbaycanı deyil. Bu gün qalib ölkə olaraq reallıqları diktə edən və onun qəbulu istiqamətində söylərinin günbəgün artıran Azərbaycandır!

SİA-nın AZƏRTAC-dan əldə etdiyi məlumata görə, bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Xətai rayon təşkilatının sədri, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə bildirib. Vüqar Rəhimzadə qeyd

edib ki, Azərbaycan Ordusunun bir gün ərzində uğur hekayəsini yazması yüksək peşəkarlığın, zəngin təcrübənin, mükəmməl planın nəticəsidir. Azərbaycan növbəti tarixi Zəfəri ilə Ermənistanla və ona havadarlıq edən dövlətlərə mesajlarını çatdırdı. 30 illik işğal dövründə məsələnin sülh danışıqları əsasında nizamlanmasında maraqlı olan Azərbaycan bütün beynəlxalq təşkilatların malik olduğu potensialdan səmərəli istifadə etməyə, ədalətin, beynəlxalq hüququn tətbiqi şəraitində ərazi bütövlüyümüzün təmin olunmasına səy göstərdi. Ən yüksək tribunallardan bəyan edildi ki, bir qarış torpağımız belə düşməyə verilməyəcək. Ən əsası Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu deyil və ola da bilməz. 2020-ci il 27 sentyabr tarixində Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərini müxtəlif istiqamətlərdən raket atəşinə tutması dövlətimizin, xalqımızın səbir kasasını doldurdu. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin "Hücum!" əmrini yüksək əhval-ruhiyyə ilə qarşılayan Azərbaycan Silahlı Qüvvələri çox qısa zamanda, 44 gündə 30 ilin işğalına son qoydu. 44 gündə 6 şəhəri, 5 qəsəbəni, 300-ə yaxın yaşayış məntəqəsini işğaldan azad etmək yüksək peşəkarlıq, döyüş ruhu, təcrübəsi tələb edirdi ki, Azərbaycan Ordusu bunu dünyaya təqdim etdi. Dövlətimizin qətiyyəti, ordumuzun gücü, xalqımızın dəmir yumruq kimi birliyi sayəsində tarixi Zəfərimizə imza atdıq. Azərbaycanın hərbi-siyasi Qələbəsinin və Ermənistanın kapitulyasiyasının təsdiqi olan 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli Bəyanatda əksini tapan əsas müdəcəllərdən biri Ermənistan silahlı birləşmələrinin qalıqlarının ərazilərimizdən çıxarılması idi. Təəssüflər olsun ki, 3 ilə yaxın dövrdə Ermənistan bu sənəddən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsi istiqamətində söylər göstərməmiş, törətdiyi təxribatlarla hələ də 30 illik işğal dövrünün ab-havası ilə yaşadığını təsdiqləmişdir.

YAP Xətai rayon təşkilatının sədri qeyd edib ki, Azərbaycan tarixi Zəfərimizdən dərhal sonra regionda davamlı sülhün təmin edilməsi, Ermənistanla münasibətlərində yeni səhifənin açılması üçün qarşı tərəfə sülh müqaviləsinin imzalanmasını təklif etsə də hadisələrin gedişindən də göründüyü kimi, düşmən ölkə himayədarlarının dəstəyi ilə daim vəziyyətin daha çox gərginləşməsinə maraqlı olub. Ermənistan sülh müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı aparılan danışıqlarda iştirak edib sözdə bu təklifin özündə ehtiva etdiyi beynəlxalq hüququn prinsiplərini qəbul etsə də əməldə tamamilə fərqli bir yanaşma ortaya qoyur. Bu, mütləq olaraq təxribatların törədilməsi, ermənilərin "humanitar böhran" adı altında məqsədli planları

nın həyata keçirilməsinə cəhdləri və sair kimi addımları ilə müşayiət olunur. Lakin Azərbaycan özünün sülh söylərini davam etdirərək Qarabağ ermənilərinə öz humanitar dəstəyini əsirgəmədi. Ermənistanın yaratdığı şounun arxasında hansı məqsədlərin dayandığı belli idi. İşğalçı dövlətdəki revanşist qüvvələr yaranmış vəziyyətin sülh yolu ilə başa çatmasına imkan verməyərək Azərbaycanın antiterror tədbirlərinə başlamaq məcburiyyətində qalmasına səbəb oldular. Tarixi Zəfərimizə gedən yolu geniş təhlil etməkdə məqsədimiz Azərbaycanın yalnız məcburiyyət qarşısında qaldığı təqdirdə məsələnin döyüş meydanında həlledilməsinə səy göstərdiyini diqqətə çatdırmaqdır.

Vüqar Rəhimzadə vurğulayıb ki, separatçı hərbi xunta rejiminin bir gün ərzində ağ bayraq qaldırması bizləri 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsinin gedişi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan Ordusunun qarşısında diz çökməsini yada salmağa çağırır. 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsi ermənilərin və onların havadarlarının illərdir yaratdıqları mifləri tamamilə dağıtdı. Bu miflərdən biri Ermənistan ordusunun "məğlubedilməzliyi" idi. Lakin dünya məğlubedilməz ordunun Azərbaycan Ordusu olduğunu gördü. Lokal antiterror tədbirlərinin qısa zamanda başa çatması, separatçıların təslim olması da deyilənlərə bariz nümunədir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev tarixi Zəfərimizdən sonra qarşıdakı dövrün əsas hədəflərini açıqlayarkən işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə bərpa-quruculuq işlərinin aparılması ilə yanaşı, müdafiə gücümüzün artırılmasını da prioritet məsələ kimi qarşıya qoydu. Ordu quruculuğu istiqamətində söylərin daha da artırılacağını, Silahlı Qüvvələrimizin döyüş qabiliyyətinin artırılacağını, maddi-texniki bazasının möhkəmləndiriləcəyini bildirdi. Növbəti tarixi Zəfərimiz bir daha ordu quruculuğu sahəsində son 3 ilə yaxın dövrdə görülən işlərin aydın mənzərəsini yaratdı. Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yerləşən Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələrinin, qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələrinin silahı yerə qoyması, döyüş mövqelərindən və hərbi postlardan çıxması və tam şəkildə tərkisilah olunması, Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələrinin Azərbaycan ərazilərini tərk etməsi, qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələrinin buraxılması, eyni zamanda, paralel şəkildə bütün silah-sursat və ağır texnikanın təhvil verilməsi ilə bütün ölkə ərazisində suveren hüquqlarımız tam bərqərar olur.

YAP Xətai rayon təşkilatının sədri belə bir ümumiləşdirməni aparıb ki, Ermənistan və ona havadarlıq edən dövlətlər "Dəmir yumruq", "Qisas" əməliyyatlarının dərslərini unutmağa çalışsalar da, Azərbaycan Ordusu suverenliyimizə qarşı törədilən təxribatların qarşısını qətiyyətlə almaqla yenidən onlara bu dərsləri xatırlatdı. Azərbaycan müstəqilliyinə, suverenliyinə qarşı hər bir cəhdin qarşısını qətiyyətlə alır və bundan sonra da alacaq.

Dünyaya sülh gərəkdir!

Bəşəriyyətin ehtiyac duyduğu ən qiymətli vasitə sülhdür. Əsrlər boyu bəşər övladı sülh şəraitində yaşayıb-yaratmaq, dünya xalqları ilə əmin-amanlıq şəraitində əlaqə qurmaq, əməkdaşlıq etmək arzusunda olub və bu gün də belədir. Sülhün hökm sürdüyü məkanda qurub-yaratmaq, dinclik, sosial-iqtisadi və mədəni inkişaf var. Müasir və modernləşən Azərbaycan bu gün sülhməramlı niyyəti ilə dünyaya nümunədir. Ölkəmizdə hökm sürən həmrəylik, birgəyaşayış tolerantlıq mühiti bəşəriyyətə sülh şəraitində yaşamaq üçün bir mesajdır. Sülh təmin olunmadığı halda insanlar qorxu və vahimə içərisində psixoloji gərginliklər yaşamış olurlar. Uzun illər idi ki, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi həll olunmamış qalırdı. Dünyanın ən tolerant, sülhsevər xalqı olan Azərbaycan Ermənistanın təcavüzünün ağır-acısını yaşayırdı. 30 ilə yaxın işğalda olan torpaqlarını

azad etmək məqsədi ilə sülh danışıqları aparsa da, bu nəticəsiz qaldı. Beynəlxalq vasitəçilərin apardıqları sülh danışıqlarının səmərə verməməsi regionda təhlükəsizliyin təminatına əngəl yaratmaqda idi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin beynəlxalq tribunallardan respublikamızın münaqişənin dinc vasitələrlə, beynəlxalq norma və prinsiplər əsasında, sülh yolu ilə həllinə tərəfdar olduğunu dəfələrlə bildirir və, təcavüzkar Ermənistanla tamamilə bunun əksini göstərirdi. Ermənistan, nəinki atəşkəsə əməl etmir, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi 4 qətnamənin tələblərini kobud şəkildə pozmaqda davam edirdi. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev xalqın sülh arzusunı ifadə edərək, münaqişənin sülh yolu ilə, qanun əsasında və beynəlxalq hüquq çərçivəsində həlli istiqamətində əməli işlər görsə də, Ermənistan çirkin niyyətindən əl çəkmədi. Nəhayət, Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində torpaqlarını işğaldan azad etdi. Tarixi ədalət bərpa olundu. Bu gün dünyada sülhə çağırışlar edirikse, onda dinc sakinlərin - qocaların, qadınların və körpə uşaqların qətlə yetirilməsinə bəlgənlik göstərilməməlidir.

AZƏRBAYCAN GERÇƏKLİKLƏRİ

Sülh Azərbaycanda dövlət siyasətinin tərkib hissəsidir və bu siyasətin əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Hazırda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən ardıcıl surətdə davam etdirilir, bu siyasət Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə imicini artırır. Ermənistanla müharibədə minlərlə şəhid verməyimizə və bir milyon qaçqınımızın olmasına, dini abidələrimizin dağıdılmasına baxmayaraq, erməni kilsəsi hələ də Azərbaycanın paytaxtı Bakının mərkəzindədir.

Fərqli dinlərə və inanclara mənsub insanların əsrlərdən bəri qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşadığı Azərbaycanın 30 ilə yaxın bir zamanda erməni hərbi birləşmələrinin təcavüzkar siyasəti nəticəsində torpaqlarımız işğalda qalmış və azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə siyasəti aparılmışdır. Dünyada baş verən neqativ hadisələr fonunda Azərbaycan digər ölkələrin nümunə götürəcəyi müsbət bir modeldir. Azərbaycanda müxtəlif dinlərə mənsub və fərqli adət-ənənələri olan xalqların nümayəndələri əsrlərdir ki, mehriban və sülh şəraitində birgə yaşayır və yaşayacaqlar. Bəli, bu, Azərbaycan gerçəklikləridir. Azərbaycan dinindən və irqindən asılı olmayaraq, bəşər insanına məhəbbət göstərir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində demişdir: "Azərbaycanda bütün xalqların, dinlərin nümayəndələri bir aile kimi sülh, mehribanlıq şəraitində yaşayır, heç vaxt ölkəmizdə dini-milli zəmində heç bir qarşıdurma, yaxud da anlaşılmazlıq olmamışdır. Bu, bizim böyük sərvətimizdir. Bütün dinlərin tarixi dini abidələri dövlət tərəfindən qorunur, eyni zamanda, dövlət öz vəsaiti hesabına bu abidələrin bərpasını təmin edir. Azərbaycanda məscidlər, kilsələr, sinaqoqlar tikilir, təmir edilir. Biz bütün dini bayramlarımızı birlikdə qeyd edirik. Bütün dini icmalar bunu birlikdə qeyd edir. Biz tariximizlə, mədəniyyətimizlə fəxr edirik".

Müasir dövrdə Azərbaycan yalnız regionda gedən proseslərə deyil, eyni zamanda, beynəlxalq aləmdə cərəyan edən proseslərə təsir göstərmək imkanı qazanaraq, sülhsevər siyasətini həyata keçirir. Azərbaycan regionun yeganə ölkəsidir ki, düşünülmüş və milli maraqlara söykənən xarici siyasəti ilə regional təhlükəsizliyin təmin olunması istiqamətində ardıcıl və sistemli addımlar atır. Hazırda Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi enerji layihələri, regional iqtisadiyyata xidmət edən əməkdaşlıq formatları Cənubi Qafqazda sabitliyin təmin edilməsində mühüm rol oynayır. Bununla yanaşı, Azərbaycan dünyada sülhyaratma prosesində fəal iştirak edir, səmərəli təklif və təşəbbüslərlə çıxış edir, sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə dəyərli töhfələr verir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışların birində vurğuladığı kimi, Azərbaycan bölgədə sülh və sabitliyin təmin olunmasına sadıqdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

21 sentyabr Beynəlxalq Alzeymer Günüdür

21 sentyabr bütün dünyada Alzeymer Günü kimi qeyd olunur. "Alzheymer" sürətli yaşlanma nəticəsində beyin hüceyrələrinin ölümünün artması ilə nəticələnən nevroloji xəstəlikdir və müalicəsi yoxdur. İnsanların bu xəstəlik barədə məlumatı azdır. Ümumdünya Alzheimer Günü insanların maarifləndirilməsi və maarifləndirilməsi məqsədi ilə yaradılıb. Bu gün xəstəliyin erkən diaqnozunu təmin etmək çox vacibdir.

Xəstəlik hər gün artır

Alzeymer xəstəliyi yaddaşı və digər psixi funksiyaları pozan xəstəlikdir. Bu xəstəlik son illər insanın gündəlik həyatını normal keçirməsinə mane olan, habelə idrak qabiliyyətlərinin də itirilməsinə səbəb olan ən çox yayılmış xəstəlikdir. Beyin hüceyrələri zamanla azaldıqca beyin kiçilir. Bununla əlaqədar olaraq insanlarda unutqanlıq problemləri yaranmağa başlayır. Yaddaş, düşüncə və davranış funksiyalarının azalmasına səbəb olan bu xəstəlik yaşla əlaqədar da özünü göstərir.

Xəstəlik irəlilədikcə xəstələrin dediyi sözlərdə və etdikləri hərəkətlərdə məntiq axtarmaq lazım deyil. Çünki bu zaman xəstə uşaqlardan fərqli olmur. Xəstə özünə qapanıb eyni şeyi ısrarla deyər, təkrarlaya bilər. Gündəlik həyata təsir edəcək səviyyədə unutqanlıq yaranır, xüsusilə, son hadisələri və insanların adlarını xatırlaya bilmir. Gündəlik işləri yerinə yetirməkdə çətinlik çəkir, məsələn, alış-veriş, yemək bişirmək və ya məişət cihazını idarə etmək kimi qabiliyyətləri itir. Danışarkən söz tapmaqda çətinlik çəkir.

Tarixləri və ya hər gün getdiyi yolu unudur. Qərar verməkdə çətinlik çəkir, praktiki düşüncə qabiliyyəti azalır, tez-tez istifadə olunan əşyaları səhv

yerləşdirir və yerini unudur. Əhvalda və ya davranışda dəyişikliklər baş verir, məsələn, çox asanlıqla ağlamaq və əsəbiləşmək mümkündür.

Gecə yuxusu olmayanlar təhlükədədir

Gecələr yatmayan insanın beyninin tez qocalmasına səbəb olur, bu da dolayısı ilə ağılı, yaddaşını tez itirməyə səbəb olur. Fransada 3 min insan üzərində aparılan elmi təcrübə də bunu təsdiqləyir. Könüllülərin sürətli düşüncə, qərar vermə və yaddaşı yoxlanıldıqdan sonra məlum oldu ki, gecələr oyaq qalanların normal yatanlara nisbətən yaddaşı, çevik qərar vermə qabiliyyəti zəifdir. Doğrudur, beynin təbii olaraq insan yaşlandıqda yaşlanır, amma gecə yuxusu olmayanların beyni ikiqat sürətlə yaşlanır və bu ağılı itirmə, ciddi yaddaş pozğunluqları ilə müşahidə olunan alzeymer xəstəliyinə təkan verir.

Alimlər gecə növbəsində işləyənlərlə ağılı itirmək, yaddaşın silinməsi, həyatına dair heç nəyi və heç kimi tanımaq kimi əlamətləri olan alzeymer xəstəliyi arasında bağlılıq tapıblar. Mütəxəssislərə görə gecə işləyənlərin, xüsusilə də, həzm sistemləri başda olmaqla orqanizmindəki dəyişiklər alzeymer xəstəliyinə təkan verir. Bu araşdırma alzeymer xəstəliyinin müalicəsində normal yuxunun nə qədər vacib olduğunu üzə çıxardı.

Metro alzeymer xəstəliyi yaradır

Britaniya alimləri metronun insan orqanizminə zərərini üzə çıxarıb. Araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, metro insanda alzeymer (əqli zəiflik, yaddaşın tez-tez itməsi) xəstəliyini yaradır. Bu, 60-70 yaşlarında olan 5 min britaniyalı arasında aparılmış araşdırma nəticəsində məlum olub. Onların 4%-də əqli zəiflik aşkarlanıb. Məlum olub ki, həmin şəxslər sağlam həyat tərzi keçirsələr də, mütləq olaraq metrodan istifadə edirlər. Sağlam şəxslər arasında isə daimi metro istifadəçisinə rast gəlinməyib. Araşdırmalar göstərib ki, xüsusilə pik saatlarda metrodan istifadə insanda düşüncə qabiliyyətini azaldır, düşmənçilik və aqressiyanı artırır, stress yaradır, nəticədə beyin hüceyrələri məhv olur və nəticədə alzeymer baş qaldırır.

Lalə Mehralı

“Nikahdankənar evliliklərin bir çox sosial fəsadları var”

SOSİOLOQ DANIŞDI

“Nikahdankənar uşaqların dünyaya gəlməsi bu-günkü gündə çox ciddi bir sosial problemə çevrilib. Bunun bir çox sosial fəsadları var. Belə hallar daha çox kənd yerlərində olur. Əvvəllər kənd yerlərində hamı bir-birini tanıyır, güvənirdi deyər nikaha girmədən el adəti ilə ailə qururdular”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında sosioloq Üzeyir Şəfiyev deyib. Onun sözlərinə görə, bunun isə çoxlu fəsadları ortaya çıxır: “Birincisi, ailə quran şəxslər nikaha girmədikləri üçün cütlüklər icbari tibbi müayinədən yayınmış olurdular. Çünki müayinəyə getdikləri təqdirdə xəstəliklər aşkarlana və bu zaman nikah aktı təxirə salına bilər. Bu hallardan yayınmaq üçün bəzən nikahdankənar ailə qururlar”.

Sosioloq sözlərinə davam edərək bildirib ki, icbari tibbi müayinə xəstəliklərin aşkar edilməsi, gələcək uşaqlara keçməməsi üçün çox önəmlidir: “Boşanmalar zamanı da bu istiqamətdə müəyyən problemlər yaranır. Rəsmi nikah münasibətlərinə girmədikdə yaranmış fəsadlarla bağlı maarifləndirici tədbirlər keçirilməlidir. Nikah müqaviləsinin əhəmiyyəti camaata çatdırılmalıdır”.

Ləman Sərraf

Ermənistan: 6 aya 2500 dollar

Ermənistanda belə bir ənənə mövcuddur ki, kişilər harada dara düşdü-lərsə, dərhal qadınlardan istifadə etməyi düşünür və bunu həyata keçirirlər. 2020-ci ildə Ermənistanla apardığımız müharibədə də bunun şahidi olduq. Deməli, müharibə dövrü məlum oldu ki, erməni kişiləri cəbhəyə getməkdən yayınır, xüsusilə gənclər. Belə olan təqdirdə qadınlara müraciət olunmuşdu və onlar da qalxıb cəbhəyə gəlmişdilər.

İllərdir bizdən parça-parça torpaq oğurlamaqla yanımızdaca yerləşib özlərini bizə qonşu edən bu qonşuluqdan kənarlar bizdən hər kiçik detalları öyrənib, oğurlayıb, əxz etməyə çalışıblar, görə-

sən bu namus, qeyrət məsələsini niyə öyrənməyiblər? Gör, bizdə ən gənc kişi qadının cəbhəyə getməsinə razı olar? Həyatından keçər, buna razı olmaz.

Lakin Ermənistan-da belə deyil. Bu

günlər mətbuatda oxuduğum xəbər bunları söyləməyə və yenidən bu mövzuya qayıtmağa əsas verdi. Deməli, Ermənistan-da qadınlar könüllü olaraq hərbi xidmətə cəlb olunacaq. Bu barədə ölkənin Baş naziri Nikol Paşinyan hökumət iclasında deyib.

Ermənistanda qadınların könüllülük prinsipi əsasında hərbi xidmətə çağırılmasını nəzərdə tutan qanun layihəsi ölkənin müdafiə naziri Suren Papikyan tərəfindən parlamentə təqdim olunub və səs çoxluğu ilə qəbul edilib.

Qanun layihəsinə görə, 6 aylıq hərbi xidməti başa vuran qadınlar 2500 dollar məbləğində ödəniş alacaqlar. Həmçinin bildirilib ki, qadınlar çağırış gününə qədər hərbi xidmətdən imtina edə bilərlər. İndiyədək isə Ermənistan-da qadınlar müqavilə üzrə orduda xidmət göstəriblər.

Bir neçə ay əvvəl isə Ermənistan KİV bu barədə Ermənistan İstintaq Komitəsinin mətbuat xidmətinə istinadla məlumat yaymışdı ki, Ermənistan Silahlı Qüvvələrində ehtiyatda olan bir sıra şəxslər 2022-ci ildə vaxtaşırı keçirilən hərbi təlimlərdə iştirakdan yayınıblar. Onlardan 45-nə ittiham irəli sürülüb.

Bildirilir ki, müvafiq dəvət aldıqdan sonra bəzi şəxslər elan olunmuş təlim-məşq toplanışında iştirak etmək üçün çağırış vərəqəsini almaqdan imtina ediblər. Digər hallarda onlar çağırış vərəqəsi alıblar, lakin Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin ərazi səfərbərlik xidmətlərinə gəlməyib, bununla da toplantıdan yayınıblar.

Həmçinin, vətəndaşlar arasında fəaliyyətlərinə görə qanunla hərbi toplantılara cəlb olunmayan müəssisə və şirkətlərə saxta şəkildə işə girenlər də olub. 2022-2023-cü illərdə hərbi təlimlərin başlanmasından indiyədək hərbi toplanışlardan yayınma halları ilə bağlı ümumilikdə 160 məlumat daxil olub, onların əsasında cinayət işi başlanıb. 45 nəfər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib. 24 nəfər barəsində cinayət işi ittiham aktı ilə birlikdə nəzarət edən prokurora göndərilib. Elə bundan sonra da Ermənistan parlamentinin Müdafiə və Təhlükəsizlik Komitəsinin müdafiə naziri Suren Papikyan iştirak etdiyi növbəti iclasda “Hərbi xidmət və hərbi qulluqçuların statusu haqqında” qanun layihəsi barədə danışaraq qadınlar üçün könüllü-məcburi hərbi xidmət sisteminin tətbiqinin nəzərdə tutulduğunu açıqlayıb.

“Qadın vətəndaşların özlərini kişilərlə bərabər hiss etmələri vacibdir, o cümlədən vətəni müdafiə edərkən”, - deyər bildirib. Ermənistanda 18-27 yaşlı qadınlar oktyabrın 1-dən hərbi xidmətə çağırılabilir. Xidmət 6 ay müddətinə nəzərdə tutulur.

Buyurun, Ermənistanda kişilər ordudan uzaqlaşır, nazir də qadınların orduya cəlb olunmasını təklif edir və adını da qoyur ki, qadınlar özlərini kişilərlə bərabər hiss etməlidirlər. Ta demir ki, bunu 2500 dollar qarşılığında edirlər.

Dünyada bütün görülməzləri bu qonşuluqdakıların simasında gördük. Oğurluğu bacarırlar, nankorluq, xəyanət bunların ana südünün rüşeymidir. Yalan, fırıldaq alın yazıları, namus, qeyrət də gördüyünüz kimi, xəbərləri olmadıqları məsələdir. Budur, bir neçə vaxt əvvəlki məlumatı bu günün yayılan məlumat yeniləyir. Ermənistanda qadınlar hərbi xidmətə dollar qarşılığında cəlb edilir.

Mətanət Məmmədova

Rusiyalı ekspert: "Azərbaycan ordusu əməliyyatı dəqiq cərrahi üsulla apardı"

İqor Korotçenko: "Ermənilərin İrəvandakı Rusiya səfirliyini mühasirəyə alması nə deməkdir? Biz separatçıları qorumaq üçün heç bir öhdəlik götürməmişik"

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində separatçı ocaqlarını təmizləmək üzrə fəaliyyəti uğurla davam edir və artıq öz bəhrəsini verməkdədir. Bununla bağlı xarici hərbi ekspertlərin fikirlərini, onların nöqteyi-nəzərini eşitmək maraqlı olardı. Rusiyalı hərbi ekspert, Xəzər Strateji Araşdırmalar İnstitutunun baş direktoru İqor Korotçenko "Caliber" analitik mərkəzinə müsahibəsində bu haqda fikirlərini bildirib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Qarabağ bölgəsində lokal antiterror tədbirlərini necə qiymətləndirirsiniz?

- Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Qarabağda antiterror tədbirlərinin 1-ci mərhələsi düşmənin dayaq məntəqələrinin, rabitə qovşaqlarının, hərbi texnikanın yerləşdiyi yerlərin, hava hücumundan müdafiə sistemlərinin məhv edilməsindən ibarət olub. Bu, mülki əhali arasında itkilərin qarşısını almağa imkan verən dəqiq silahlardan istifadə etməklə uğurlu cərrahi üsulla həyata keçirilib. Bu hərəkətlər Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyətinin çox yaxşı hərbi-texniki səviyyəsini və peşəkarlığını göstərir.

Aydındır ki, birinci mərhələdən sonra çox güman ki, ikinci mərhələyə keçilməlidir - bu, Bakının Qarabağın bu gün separatçıların olduğu müəyyən ərazilərinə nəzarəti bərqərar etmək üçün siyasi qərar verəcəyi təqdirdə quru qoşunlarının yeridilməsidir. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hazırlıq səviyyəsi bizə bu problemi həll etməyə imkan verir.

Eyni zamanda, anlamaq lazımdır ki, Qarabağda müdafiə sistemi uzunmüddətlidir, o, onilliklər ərzində hazırlanıb və bu, təbii ki, gələcək fəaliyyətlərin xarakterində öz izini qoyur. Görünən odur ki, Bakı həm məqsədyönlü hərbi cavab üsullarını, həm də diplomatik resursları birləşdirəcək, lakin hələlik, müəyyən Azərbaycan rəsmilərinin açıqlamalarına əsaslanaraq, vəzifə quru əməliyyatının ikinci mərhələsinə həyata keçirməkdir. Ən azından bəyanatlardan, antiterror fəaliyyətlərinin daha da inkişaf etdirilməsi üçün məqsəd və vəzifələrin alqoritmindən belə nəticə çıxarmaq olar. Həmçinin, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərəkətlərinin məntiqi və motivləri barədə mobil telefonlara SMS-lərin göndərilməsi şəklində erməni əhali məlumatlandırılır. Bu, həm də onu göstərir ki, ikinci mərhələ olacaq və bu, yerüstü əməliyyat olacaq.

- Azərbaycanın hərəkətlərinə hər hansı mənfi beynəlxalq reaksiya gözləmək lazımdır?

- Azərbaycanın hərəkətlərinə beynəlxalq reaksiyaya gəlcə, biz, əlbəttə ki, ABŞ və Fransadakı erməni lobbicilərinin imkanlarını bilir. Təbii ki, indi lobbicilərin üzərinə maksimum həvalə olunub ki, onların mövqeləri güclü olan ölkələrdə İrəvanın xeyrinə istənilən siyasi və diplomatik effekti əldə etsinlər, ona görə də vəziyyət kollektiv şəkildə qiymətləndirilməlidir. Düşünürəm ki, hər şeydən sonra Bakının hərəkətlərinin əsas təzisi, məntiqi ondan ibarətdir ki, əməliyyat Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazisində həyata keçirilir, Azərbaycan isə hərbi hədəfləri mülki hədəflərdən nəyin fərqləndirdiyini açıq şəkildə bəyan edir və müxtəlif təhlükəsizlik seçimləri təklif edir. Bu da Azərbaycan hərbi komandanlığının düşüncəliyi və məsuliyyətindən xəbər verir. Çünki Azərbaycan ordusu çarxın altına düş

şən hər şeyi əzən asfaltçəkən deyil. Bakının tarixi irs obyektləri, dini tikililər və mülki evlərin heç bir hərbi təsirə məruz qalmayacağına vurğulanması vacibdir. Yeni, humanitar hüquq baxımından burada hər şey təmizdir.

Azərbaycan tərəfinin məntiqi və motivasiyası aydındır. Ağdam-Xankəndi və Laçın-Xankəndi yolları ilə yüklər keçməyə başlayan kimi Qarabağ ermənilərinin Azərbaycanın hüquqi-siyasi məkanına praktiki olaraq reintegrasiyası ilə bağlı dialoq baş tuta bilərdi. Hər şey bu məntiqi nəticəyə doğru gedirdi. Və qəfildən, sözün əsl mənasında, bir gün sonra separatçı təxribat qrupları yollara tank əleyhinə minələr quraşdırdılar. Məna partlayışları nəticəsində Azərbaycan Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının mülki şəxsləri və hərbi qulluqçuları həlak oldu. Bu şəraitdə yerli antiterror tədbirlərinə başlanılması barədə qərar qəbul edildi. Yeni aydın səbəb var idi və Azərbaycanın hərəkətləri nəticəyə çevrildi - baş verənlərə reaksiya verdikdə bunu yaxşı başa düşmək lazımdır. Ona görə də bir tərəfi ayırıb digər tərəfi mənfi xarakterizə etmək istəmədən vəziyyəti tamamilə qərəzsiz təhlil etsək, onda hər şey aydındır - Azərbaycan erməni əhalisinin reintegrasiyası üçün hər şeyi etdi və buna cavab olaraq təxribatlar, partlayışlar və s. ölüm halları aldı. Ona görə də Azərbaycanın belə desək, "İsrailin cavab məntiqi" kimi tanınan üsula əl atması tamamilə təbii idi.

- İrəvanın reaksiyası necə olacaq?

- Paşinyan artıq əsas bəyanatını verdi ki, Ermənistan Azərbaycana qarşı hərbi əməliyyatlara başlamayacaq və bu, tamamilə aydındır, çünki Ermənistan ikinci kapitulyasiyanı istəmir. Eyni zamanda, bir sıra erməni birləşmələri sərhədləri möhkəmləndirmək üçün şərti sərhədə doğru irəliləyir - bu da faktıdır.

Güman edirəm ki, 2020-ci il noyabrın 10-na keçən gecə İrəvanda baş verənlərə oxşar hadisələr baş verə bilər, ən azı artıq izdihmanın hökumət binalarına basqın etməyə cəhd etdiyi barədə məlumatlar var. Və xatırlayırıq ki, çığırın kütlə Ararat Mirzoyanı döydükləri kimi, Paşinyana qarşı fiziki zorakılıq nümayiş etdirməyə qadirdir. Görünən odur ki, Paşinyan Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin binasının altındakı hansısa yeraltı bunkərə, hətta Fransa səfirliyinin ərazisində sığınacaq axtaracaq. Yeni, ekstremal ssenarilər mümkündür.

Heyəcanlı ermənilərin İrəvandakı Rusiya səfirliyini mühasirəyə almasını biz də heyəcanla izləyirik. Əgər belə heyəcanlısınızsa, o zaman pulemyotlarınızı götürün, döyüşə Qarabağa gedin. Rusiya səfirliyinin bununla nə əlaqəsi var? Biz separatçıları qorumaq üçün heç bir öhdəlik götürməmişik. Nifrətlə çoxalmış millətçiliyin təhrif edilmiş məntiqi çox təhlükəli partlayıcı qarışıqdır və Rusiya hakimiyyəti vəziyyəti diqqətlə izləməli, sabah nə baş verəcəyini düşünməli, vəziyyətin inkişafı üçün müxtəlif ssenarilərə, təxribatlara hazır olmalıdır. Bunu da deyir ki, Paşinyan və Ermənistan hüquq-mühafizə orqanları rusiyalı diplomatların və onların ailə üzvlərinin təhlükəsizliyinə birbaşa cavabdehdir.

Onu da proqnozlaşdırmaqla bilirik ki, Paşinyan oturub hakimiyyəti saxlasa, baş verənlərə görə məsuliyyəti aktiv şəkildə özündən Rusiya Federasiyasına keçirməyə başlayacaq. Bir qədər çıxılmaz siyasi çəşməliklər: KTMT-dən çıxmaq hədəfləri və çirkin siyasi ittihamlar olacaq - buna heç bir şübhə yoxdur.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

44 günlük Vətən Müharibəsində Azərbaycanın işğal altında olmuş torpaqlarımızı azad etməsi regionda yeni reallıqlar yaratdı. Bu reallıqlar fonunda ölkəmiz dünyada gedən siyasi ictimai proseslərə təsir edir, global miqyaslı layihələrin qəbulu və icrasında həlledici söz demək imkanına malik dövlətlər sırasında yer alır. Azərbaycanın əldə etdiyi dünyamiqyaslı uğurlar dostlarımızı sevindirir, düşmənin bəğrini yarıır. Təəssüf ki, erməni lobbisinin təsiri altında olan təşkilatlardan maddi və mənəvi dəstək alan AXCP sədri Əli Kərimli, "Milli Şura"nın rəhbəri Cəmil Həsəni, "Milli Şura"nın üzvləri Gültəkin Hacıbəyli, Tofiq Yaqublu, AXCP-nin sədr müavini Fuad Qəhrəmanlı və digərləri düşmənin yanında yer alıb, Azərbaycana qarşı "qara piar" kampaniyası aparırlar. Bu məxluqlar cəmiyyətdə mövcud olan milli birliyimizə xələf gətirmək, insanlar arasında çəşməlik yaratmaq, beynəlxalq aləmdə ölkəmiz haqqında mənfi rəy formalaşdırmaq üçün hər cür əxlaqə zidd vasitə və üsullardan istifadə edirlər. Bəzən şübhəli məqamlar yaranır ki, bu üzüddönüklər Ermənistanın xüsusi xidmət orqanlarının sifarişlərini yerinə yetirirlər. Bəlkə də bu faktı inkar edərlər. Deyə bilərlər ki, ortaya sübut, dəlil qoy. Əgər ölkəmizin iç məsələləri sosial şəbəkələr vasitəsi ilə ictimailəşdirilsə və özlərinə yaxın saytlarda dövlətimizin atributlarını təhqir edərlərsə, deməli, dolayısı ilə erməni agentura şəbəkəsinə

kütləviləşməsindən narahat olan hakimiyyət öz əlində belə hərbi-zorba ilə cəbhələrin daha da çoxalmasına mane olmaq istəyir. Ancaq mənasız cəhddir. Belə təzyiqlər AXCP-nin daha da kütləvi gücə çevrilməsinə mane ola bilməyəcək".

Ə.Kərimlinin fikirləri ilə tanış olduqdan sonra belə qənaətə gəlicən ki, o, haqq-ədalət anlayışını küləyə verib, elə vicdanı kimi. Həm də əmin olursan ki, Ə.Kərimli xalqa qarşı düşmənçilik siyasəti aparır. Bir növ nəyinsə qisasını almağa çalışır. Necə ola bilər ki, 97 nəfərdən ibarət olan iştirakçıya heç bir təzyiq, filan olmadığı halda hay-küy qaldırasan? Bu azmış kimi trol dəstəsi insanların heysiyyətinə toxunan statuslar yazır, videolar paylaşırlar.

Qaragüruh dəstə yenə də C.Sorosa uyub ölkəmizin uğurlarına kölgə salmağa çalışırlar

AXCP-nin sədr müavini Fuad Qəhrəmanlı bir qədər də uzağa gedərək təmsil olunduğu düşərgə üzvlərini təhqir edir: "Bir çoxu ömrü boyu bir partiya dayaq dəstəsinə belə rəhbərlik etməmiş, çıxışlarında isə hər zaman balans gözləyən bu "siyasət çoxbilmişləri" feysbuk səhifələrindən, kiçik auditoriyalı efirlerinden AXCP-yə necə müxalifətçilik etmək, mübarizə aparmaq və siyasət yürütməklə bağlı ağıl verməyə, yol

Niyə Əli Kərimli xalqa deyil, Corc Sorosa arxalanır?

İşləyirlər. Əsas o deyil ki, xüsusi xidmət orqanları ilə əməkdaşlıq sazişi imzalayıb, üzərinə konkret öhdəliklər götürsən. Düşmənin ölkənin istək və maraqlarına uyğun fikirlər səsləndirmək, dövlətinin əleyhinə statuslar paylaşmaq birbaşa agentura şəbəkəsinə işləmək deməkdir. AXCP sədri Əli Kərimli, "Milli Şura"nın rəhbəri Cəmil Həsəni, "Milli Şura"nın üzvləri Gültəkin Hacıbəyli, Tofiq Yaqublu, AXCP sədr müavini Fuad Qəhrəmanlı və digərlərinin işi və fəaliyyətləri Azərbaycanın milli və dövlətçilik maraqlarına qarşı qarayaxma kampaniyası aparmaqdır.

Ə.Kərimli haqq, ədalət anlayışını küləyə verib, elə vicdanı kimi

Məqam düşdüyü halda Əli Kərimli və onun trol dəstəsi uca millətimizi tənqid edir, iradlar bildirir, "böyük-böyük" təkliflər, "ideyalar" səsləndirir. Onlar üçün fərq etmir hüzn günüdür, yoxsa bayram günüdür. Əsas odur ki, 3-5 nəfər toplaşsın çıxış edib, şər və böhtanlarını səsləndirməyə imkan yaranır. Bakının daşnak-bolşevik işğalından azad olunmasının 105 illiyində də Ə.Kərimli əmplusına uyğun davranışını sərgilədi. Ə.Kərimli şəhər sakinlərinin anım mərasimində izdiham yaratmalarından istifadə etməklə siyasi bəyanatlarla çıxış edib, dövlətimizin əleyhinə Corc Sorosun ona təqdim edilən hədələyici mesajlarını səsləndirdi. "Milli Şura"ya formal sədrlik edən C.Həsəni də liderindən geri qalmadı, erməni revanşistlərsayağı Azərbaycan xalqına qarşı ittihamlar irəli sürdü. Diqqətçəkən məqam ondan ibarətdir ki, boşboğaz toplanmış dağınılıqdan sonra sosial şəbəkələrdə vaxt-səhər qoparıblar. Ə.Kərimli utanıb, çəkinmədən sosial şəbəkədə paylaşımında iddia edir ki, guya onların anım mitinqinə maneçilik törədilib. Həm də uydurma fikir ortaya ataraq qeyd edib ki, aksiyada saxlananlar, təhdid və təzyiqlərlə üzleşənlər olub: "AXCP-nin daha da

göstərməyə çalışırdılar. Ciddi cəhdə belə təəssürat yaranırdı ki, sən demə, AXCP reystərə siyahı təqdim etmiş olsa, bununla da prinsipli müxalifətçilik də əldən getmiş olacaq".

Azərbaycan Demokratik Maarifçilik Partiyasının sədri millət vəkili Elşən Musayev haqlı olaraq F.Qəhrəmanlı vicdandan xəbəri olmayan adam haqqında

sab edir. "Səs" qəzetinə açıqlamasında E.Musayev bildirdi ki, Fuad Qəhrəmanlı kimi birinin vicdandan, haqq-ədalətdən danışması dünyanın sonunun gəldiyini bildirən və göstərən əlamətdir: "Ayıbdır, həqiqətən. Nəinki ayıbdır, hətta günahdır, absurddur! Çünki belə rəzil adamlar vicdan sözünü dilinə belə gətirməməlidir. Fuad Qəhrəmanlı, ümumiyyətlə, vicdandan xəbəri olmayan adamdır. Çünki Fuad Qəhrəmanlının lideri Azərbaycan siyasətinin ən vicdansız nümayəndəsidir. Daha dəqiq desəm: ünsürdür! Milli məsələlərdə düşmənin əlinə oynayan, erməni terroru ilə bağlı Azərbaycanın bütün siyasi partiyalarının imzaladığı bəyanata imza atmaqdan imtina edən, Şuşanın, Qarabağın işğaldan azad olunmasına sevinməyən, hər şeyi qara görən, erməni lobbisindən maliyyələşən, FETÖ-nun tör-töküntülərini müdafiə edən birisi necə vicdandan danışa bilər? Hansı haqla danışa bilər? Əli Kərimli və onun qaragüruh komandasının vicdan haqqında anlayışı belə yoxdur. Onlar ancaq vicdansız olmanın yollarını, vicdansızca davranmanın üsullarını, formasını göstərə və "ən böyük vicdansız necə ola bilər?" sualının cavabını rahat şəkildə verə bilərlər. Çünki əksəriyyəti vicdansızlığın nəzəriyyəsini yazan, vicdansızlığı öz həyat kredolarına çevirən adamlardır".

Bir sözə, qaragüruh dəstə yenə də C.Sorosa uyub, ölkəmizin uğurlarına kölgə salmağa çalışırlar. Lakin bir el məsəli var: "it hürər, karvan keçər". Azərbaycan dövləti müəyyənləşdirdiyi siyasətini davam etdirir. Hansı ki, bu siyasət Azərbaycan xalqına daha işıqlı və xoşbəxt sabah vəd edir, dövlətimizin bayrağını isə daha ucalarda dalğalanmasını təmin edəcək.

İ.ƏLİYEV

Hər il yeni dərs ili başlananda əksəriyyət ailə üçün problem olan mövzu yenidən gündəmə gəlir: uşağı məktəbə kim aparacaq? Elə bu mövzu da ailələrdə söz-söhbətə səbəb olur, narazılıqlar yaranır, incikliyə, küsülülüyə səbəb olur. Uşaqları məktəbə kim aparmalıdır? Bəzi atalar bunun yalnız ananın vəzifəsi, bəzi analar isə atanın vəzifəsi olduğunu iddia edir. Bəs, əslində, necə olmalıdır?

Qarşılıqlı sayğı, hörmət olan yerdə

Zaman yetişir, böyüyürük, ailə qururuq. Övladlarımız dünyaya gəlir. Hələ məktəbi qoyacaq bir kənara, uşaq bağça yaşına çatanda çoxumuzun ailəsində problemlər yaranmağa başlayır. Uşağı bağçaya kim aparacaq? Bu problemə üzləşən ailələrin ailə vəziyyətinə nəzər salmaq. Məsələn, ailədə bağça yaşlı uşaq var. Ata işləyir, ana evdar qadındır. Və yaxud ana da işləyir, ata da. Problem necə yaranır? Ana işləməməsinə baxmayaraq uşağı bağçaya aparmağın atanın vəzifəsi olduğunu bildirir və cavabında isə ata işə yubandığını deyir: sən evdəsən, mən işə yubanaram, özün apar, qoy. Lakin qadın

məktəbə kimin aparıb-gətirməsi öz-özünə tənzimlənir.

Ailə, iş vəziyyəti əsnasında...

Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, uşağı məktəbə aparıb-gətirmək, əslində, dava-dalaşsız, qarşılıqlı anlaşma şəraitində ailə, iş vəziyyəti əsnasında tənzimlənməlidir. Məsələn, qadın işləmir, evdardır. Lakin kişi işləyir, bağça, məktəb də düz yolunun üzərindədir. Belə olan halda baxmayaraq ki, həyat yoldaşı evdədir, o, uşağı özünü məktəbə qoya bilər. Və yaxud da kişi işləyir, yolu uzundur, özü istəsə belə, həyat yoldaşı razı olmamalıdır ki, uşağı bağçaya, məktəbə aparsın. Deməkdir ki, sənin yolun uzundur, işə yubanarsan, problem yaranar, mən özüm aparacağam.

Uşağı bağça-məktəbdən götürmək də eynilə. Ata evə qayıdanda övladını bağçadan, məktəbdən götürə biləcəyi təqdirdə, nə üçün bunu həyat yoldaşının etməsinə düşünməlidir? Ona görə ki, o, işləmir, evdədir? Bəs evə çatarkən gördüklerini kim edir? Səliqəli ev, hazır isti yemək, isti çay, ütlü pal-tarlar... Axi bunların hamısı qadının üzərindədir. Odur ki, yolumu uşağı götürüb evə gətirmək işləməyib evdə oturan qadınların üzərinə vəzifə olaraq qoyulmamalıdır. "Sən bir də zəhmət çəkib çıxma, mən onsuz da oradan keçirəm, uşağı

dakı məsafə eynidir. Lakin yoldaşım uşağı məktəbə aparmağın mənim borcum olduğunu söyləyir. Bunun üçün ailəmədə tez-tez dava-dalaş olur. Ona heç cür anlama bilmirəm ki, axı səhər tezdən sən tək özün hazırlaşıb çıxırsan. Mən isə səhər yeməyini hazırlayıram, yataqları qaydaya salıram. Uşağın əyin-başına nəzər yetirirəm, özüm hazırlayıram, nəticədə isə çatdırı bilmirəm. O mənə nə desə yaxşıdır: bir az da tez oyan.

Anam görür ki, ailəmədə söz-söhbət yaranır, bəzi işlərdə mənə kömək etməyə çalışır. İnanın ki, anam yardım etməsə, bu qədər işin içindən çıxma bilmərəm.

Mən qadına sual verəndə ki, bəs uşağın dərsləri ilə necə, yoldaşın məşğul olurmu? Cavabında dedi ki, əsla.

"C" adlı qadın isə deyir ki, yoldaşım ilə ikimiz də işləyirik. Onun işi mənimkindən bir saat sonra başlayır. Lakin buna baxmayaraq deyir ki, uşağını apar, qoy məktəbə, oradan da işə get. Hansı ki, biz hazırlaşmış evdən çıxanda, o, televizorun qarşısında əyləşir. Mən də münasibətlərin kəskinləşəcəyindən qorxub məsələni çox qabartmıram. Bilirəm ki, bir-iki dəfə bu barədə söhbət açsam, söz-söhbət uzanacaq, aramızdakı pərdə götürüləcək. Məhz buna görə susuram.

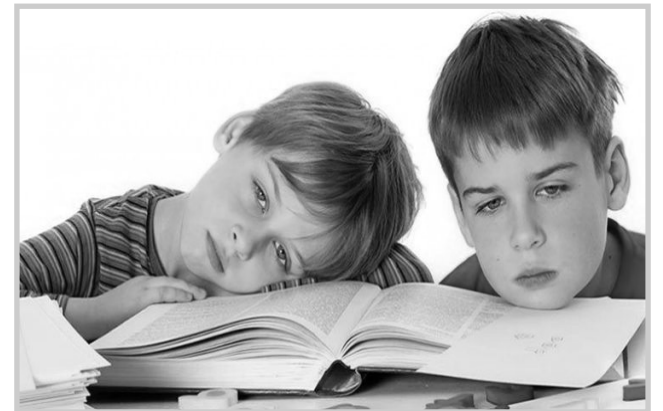
Beləliklə, göründüyü kimi, bəzən bir həyatı, bir ömrü paylaşmağı seçən iki gənc yolun yarısındanca belə anlaşmazlıq içərisində qalır. Bu isə bəzən ailələrin dağılmasına qədər gedib çıxır.

Tanıdığım ailələr var

Hər ikisi çalışan,əri işləyib özü evdar qadın olan, uşağa görə məzuniyyət götürən ailələr tanıyıram. Müzakirə etdiyimiz mövzunun xoşagəlməz tərəfindən danışdığım, indi isə bir qədər də yaxşı tərəfinə nəzər yetirək. Tanıdığım ailələr var ki, uşağın bağçaya və ya məktəbə aparılıb-gətirilməsi onlarda heç vaxt söhbət belə olmayıb. Bu ailələrlə söhbətim zamanı məlum oldu ki, heç onlar özləri də bilməyib ki, uşağı bağçaya-məktəbə aparmaq necə olub ki, atanın və ya ananın

Uşaqları məktəbə kim aparmalıdır?..

bunu atanın övladına qarşı məsuliyyətsizliyi və qayğısızlığı kimi qəbul edir və öz iddiasında qalır ki, xeyr, sən aparmısan. Belə olanda isə təbii ki, problemlər yaranır.

Bu barədə bir neçə qadınla söhbətim əsnasında aydın olur ki, baxmayaraq ki, həyat yoldaşlarını övladına qayğısızlıqla ittiham edirlər, lakin əslində məsələ bu deyil. Qadınların əksəriyyətinin bu mövzuda problemi səhər-səhər hazırlaşmış evdən çıxmaqdır. Axi kişilərdən fərqli olaraq qadının bayıra çıxması üçün ən azından bir saata qədər vaxt lazımdır. Bu səbəbdən də həmin işi həyat yoldaşına həvalə etmək istəyir ki, əziyyət çəkib hazırlaşsın. Və yaxud da qadınlar iddia edir ki, evin bütün işi mənim üzərimdədir. İstəyirəm ki, yoldaşım mənə kömək etsin, heç olmasa, uşağı bağçaya, məktəbə o aparıb-gətirsin. Qadınlardan biri isə söyləyir ki, anası deyib ki, özünü evvəldən pis öyrətmə. Hər işi çiyinlərinə götürmə, sonra elə bu cür də davam olunacaq.

Başqa bir variant da var ki, bəzən kişilər ərincəlik edir. Və yaxud da qadının işləməməsinə fürsət bilir. Düşünür ki, yoldaşım evdə ola-ola, mən nə üçün uşağı bağçaya və ya məktəbə aparmalıyam.

Lakin bu cür düşüncələr həm qadın, həm də kişilər üçün tamamilə səhvdir. Bir ömrü bir yerdə paylaşmaq istəyən gənclər arasında bu söhbətlər əsla yaranmamalıdır. Birincisi, övlad hər iki valideynə məxsusdur. Onun qayğısına da hər iki tərəf eyni dərəcədə qalmalıdır. İkincisi, bu iş ailədə iki nəfərin bir-birinə sayğı və hörmətinin göstəricisi olaraq tənzimlənir. Qadın kişini, kişi də qadını düşünürsə, gündəlik gördüyü işləri nəzərdən keçirirsə, işlədiyi yeri, oradakı vəziyyəti, iş saatını, işə qədər olan yolu götür-qoy edə bilirsə, uşağın

götürüb gələrim" düşüncəsinə sahib olmaq gözəl deyilmi?..

Beləliklə, ailədə hörmətə əsaslanan bir bölgü yaranır. Bu bölgü isə hər iki valideyni övladının qayğısına qalmağa sövq edir.

Həm ata, həm ana işləyərsə...

Əksər ailələrdə isə həm ata, həm də ana işləyir. Bu isə haqqında danışdığımız mövzunu daha da çətinləşdirir. Lakin araşdırmalarım nəticəsində məlum olur ki, hər iki valideyni işləyən uşaqların məktəbə aparılıb-gətirilməsi valideynlərindən biri işləyən uşaqlardan daha asan olur. Düşünürəm ki, bu, hər ikisi işləyən valideynlərin ya bir-birini dərindən başa düşməsindən, ya da bir-birinə hörmətlərindən irəli gəlir.

Söz yox ki, ər-arvadın hər ikisinin işlədiyi, lakin uşaqların məktəbə aparılıb-gətirilməsi problemini yaşayan ailələr də az deyil. Bu, yuxarıda vurğuladığım kimi, bir-birini anlamamaq, bunun ananın və yaxud atanın vəzifəsi olduğunu iddia etmək səbəbindən yaranır. Lakin belə bir sual çıxır meydana: hər iki valideyn işləyirsə, axı bu, onlardan birinin vəzifəsi nə üçün olmalıdır?

Təbii ki, burada da iş yeri, yol məsafəsi, işin ağırlığı, yüngüllüyü əsas götürülməlidir. İş var ki, 9-da, iş var ki, 9.30-da, iş var ki, 10-11-də başlayır. Həmçinin də çıxış saatları da fərqli olur. Belə isə ata və ana öz aralarında uşaqların bağçaya və ya məktəbə aparmağı və gətirməyi planlaşdırmalı, bir-birinin vəziyyətinə sayğı ilə yanaşmalıdırlar.

"A" adlı qadın deyir ki, yoldaşım da işləyir, mən də. Hər ikimizin işi 9-da başlayır. Və hər ikimiz üçün evlə iş arasın-

üzərinə düşüb. Sanki bu, elə belə olmalıymış kimi öz-özünə yaranıb.

"N" adlı kişi deyir ki, işləyir, lakin yoldaşı hələlik işləmir. Uşağı məktəbə özü aparır. Dəfələrlə yoldaşının "sən işə yubanarsan, mən özüm aparım, sən rahat işinə get" deməsinə baxmayaraq belə cavab verib: "mən onsuz da evdən çıxıram da. Sən nə üçün əziyyət çəkməlisən ki?". Beləliklə, uşağın məktəbə getməsinə ata, götürülməsinə isə ana həyata keçirir. Mən sual verəndə ki, bəs, yoldaşınız işləsə necə edəcəksiniz? "N" dedi ki, mən həmişə özüm aparacağam oğlumu. Anasının o qədər işləri olacaq ki, o zaman. Həqiqətən də belə ailələrə heyret etməmək olmur...

"D" adlı qadının da sözlədikləri yuxarıdakı söhbətə bənzəyir. O, deyir ki, yoldaşım ilə hər ikimiz işləyirik. Uşaqlarımızdan biri bağçaya, digəri isə məktəbə gedir. Hər ikisini yoldaşım aparır. Mən isə götürürəm. Bunun üçün biz bölgü aparmamışıq. Elə bil belə olacaqmış kimi olub. Hələ çox vaxt həyat yoldaşım gileylənir ki, sən əziyyət çəkib uşaqları götürürsən. Onsuz da evdə bu qədər işlərin var.

Düşüncə xarakterdir

Söhbətləşdiyim müsahiblərimin hər birinə eyni sualı verdim: bir-birinizi sevib ailə qurmusunuzmu? Bu suala "bəli" deyənlər də oldu, "xeyr" deyənlər də. Lakin sevib ailə quranlarda da bu mövzu ikilidir, ailə qurmaq xətrinə ailə quranlarda da. Odur ki, belə qənaətə gəlirəm ki, bir həyatı paylaşmaq üçün nikah masasına əyləşmək o demək deyil ki, verilən sözlərə hər zaman əməl olunur. Göründüyü kimi, ən kiçik bir işi yoldaşının vəzifəsi sayanlar da, bu vəzifə bölgüsü barədə düşünməyənlər də var. Deməli, sevgidən də öndə düşüncə, insanın bir-birinə sayğısı, hörməti dayanır. Bu, sevib evlənməklə və yaxud müxtəlif tanışlıqla ailə qurmaqdan asılı olmayaraq belədir.

Düşüncə xarakterdir. Düşünürsənsə, hörmət etməyi də bacarırsan. Düşünürsənsə, qayğılarının nədən ibarət olduğunu da anlıyarsan. Deməli, uşaqları məktəbə kim aparmalıdır sualının cavabı belədir: düşüncən nə deyirsə...

Mətanət Məmmədova

Cahanda sülh olacaqmı?

21 sentyabr - Beynəlxalq Sülh Günü, BMT-nin 30 noyabr 1981-ci il qərarı ilə bütün dünyada qeyd olunur. Dünyanın 192 ölkəsi yekdil olaraq bu qərarın lehinə səs verib. Ümumdünya Sülh Günü bütün dünyanı müharibədən qaçmağa, sülhə təşviq etməyə, zorakılığa son qoymağa və insan haqlarını qorumağa səsləmək üçün təsis edilib.

Ümumdünya Sülh Günü bütün dünyada tədbirlərlə, dinc nümayişlərlə qeyd olunur, sülhün əhəmiyyətini vurğulayan, insanları münacişələrə son qoymağa səsləyən, müharibənin qarşısını almaq və bütün dünyada daha ədalətli və davamlı sülh yaratmaq üçün dostluq və qardaşlıq çərçivəsində yaşamağa təşviq edən tədbirlər görülür. Ümumdünya Sülh Günü müharibə və zorakılığın dağıdıcı təsirlərini anlamaq və bütün anlaşmazlıqların müharibə yerinə sülh yolu ilə həll yollarını tapmağa təşviq edir.

Ümumdünya Sülh Günündə sülh yürüşləri, konfranslar, semi-

rılır. İkinci istiqamət zorakılığa son qoymaq məsələsidir. Ümumdünya Sülh Günü bütün dünyada münacişələrə son qoymağa və zorakılığın azaldılmasına çağırır. İnsanların özlərini təhlükəsiz hiss etmələri və həyatlarını daha yaxşı yaşamaları üçün sülhün qorunması mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Üçüncü, diplomatiya və danışıqlardır. Sülh Günü həmçinin diplomatiya və danışıqların əhəmiyyətini vurğulayır. Ölkələr və cəmiyyətlər

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “Dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

ladır, münacişə gedən ərazilərdə bu nəticənin qaçınılmaz olduğunu bildirir. Müharibələr insan tələfatına səbəb olur, milyonlarla insanı yurdundan didərgin salır və ölkələrin iqtisadiyyatlarını məhv edir. Xa-

sadəcə, ədaləti bərqərar etdi. Çünki Azərbaycan dövləti sülhün, suverenliyin əhəmiyyətini anlayır, bu uğurda çox qurban verib, çox cəfa çəkib. Dilsiz körpələri, hamilə qadınları, yaşlı insanları qətl edilən bir ölkə olmasına rəğmən müharibədə çox ədalətli davranıb Azərbaycan. Dinc əhaliyə hücum etmədi, yaşayış məntəqələrini hədəf almadı.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri heç vaxt dinc əhalini hədəf almadı, almayacaq. Mövcud vəziyyətdə də antiterror tədbirləri ölkə və beynəlxalq qanunlar çərçivəsində aparılır, ordumuz yalnız hərbi obyektləri hədəfə götürüb. Antiterror

narlar, bədii tədbirlər, insan hüquqları kampaniyaları keçirilir, sülhü tərənnüm edən abidələr ziyarət edilir. Bir sözlə, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Ümumdünya Sülh Günündən sülh və təhlükəsizliyi təşviq etmək üçün maksimum istifadə etməyə çalışır, bu özəl gündə hər il fərqli sülh istiqaməti ətrafında təbliğatlar aparır.

Bu istiqamətlərdən birincisi sülhün əhəmiyyətinin qeyd edilməsidir. Ümumdünya Sülh Günü sülhün dəyərini və əhəmiyyətini vurğulamaq üçün bir fürsətdir. Sülhün qeyd olunduğu bu gündə dünyanın bütün ölkələri və cəmiyyətləri bir araya gəlir, sülh hökm sürən bir cəmiyyətdə olacaq gözəlliklər və nailiyyətlər haqqında müzakirələr apa-

lar arasında mübahisələrin, narazılıqların, münacişələrin sülh yolu ilə həllini təşviq etmək bu günün mühüm məqsədidir. Dördüncü mühüm istiqamət, insan hüquqları və ədalətdir. Ümumdünya Sülh Günü insan hüquqlarının qorunmasını və ədalətli dünya nizamının qurulmasını dəstəkləyir. Axi ədalət və bərabərlik sülhün təməl daşlarıdır.

Beşinci istiqamət, beynəlxalq

əməkdaşlıqdır ki, bu da sülhün yalnız bir ölkənin və ya cəmiyyətin məsuliyyəti olmadığını vurğulayır. Ümumdünya Sülh Günü beynəlxalq əməkdaşlıq və həmrəyliyin əhəmiyyətini vurğulayaraq sülhün bütün dünyada, bütün ölkə və cəmiyyətlərdə davamlılığına töhfə verir. Altıncı, ən ağır məsələ müharibənin dağıdıcı təsirləridir. Ümumdünya Sülh Günü bizə müharibə və zorakılığın dağıdıcı nəticələrini xatırlayın, I və II Qarabağ Müharibələri bizə nə qədər dağıntıya, təlafata, insan ölümünə, qaçqın və məcburi köçkünlüyə başa gəldi. Müharibə istəməyən bir ölkə olmasına rəğmən Azərbaycan müharibəyə çox qurban verdi. Yeddinci, sülhün sosial və iqtisadi faydaları barədə məlumatlıdır. Sülhün əldə edilməsi cəmiyyətlərin rifahını artırır və iqtisadi inkişafa təşviq edə bilər.

İnsanlar arasında ayrı-seçkiləyin, bərabərsizliyin, müharibənin, nifrətin, qəzəbin kök saldığı bu dövrdə sülh vacibdir, şərtidir. Beynəlxalq Sülh Günü hamımıza bərabərlik, insanlıq və sülh içində yaşamağı bəxş etsin, təmənnamız budur. Vətənimizin bütövlüyünə təcavüz edənlərlə, ərazi toxunulmazlığına müdaxilə edənlərlə bir cəmiyyətdə sülh içində yaşamaq mümkün olmasa da Azərbaycan buna maksimum əməl etməyə çalışdı, müharibə olmasın deyə 30 il danışıqlar yolu ilə ərazi bütövlüyünü bərpa etməyə çalışdı. Siseronun dediyi kimi, “ən pis sülh ən ədalətli müharibədən yaxşıdır” misalına əməl etdi. İnsanlar ölməsin, sülh pozulmasın deyə.

Lakin düşmən durmadı, dayanmadı, daha çoxuna göz dikdi. 30 ildən sonra dövlətimiz öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdi, bunun üçün dinc əhalini öldürmədi, başqa dövlətin ərazisinə müdaxilə etmədi, tədbirləri zamanı həm media, həm rabitə vasitəsi ilə, həm də Müdafiə Nazirliyi tərəfindən Qarabağdakı erməni əhali məlumatlandırılıb və lazımı xəbərdarlıqlar edilib. Azərbaycan heç bir halda mülki əhaliyə xələl gətirilməsini istəmir və bunun üçün Silahlı Qüvvələrimiz öz üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirirlər. 2020-ci ildə Ermənistan Silahlı Qüvvələri tərəfindən ölkəmizdə mülki əhalinin hədəfə götürülməsinə, Gəncə, Bərdə və Tərtərin vəhşicisənə atəşə tutulmasına, yüzlərlə mülki şəxsin qətl edilməsinə rəğmən Azərbaycan beynəlxalq hüquq normalarını pozmur.

Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü qoruyur, qonşu dövlətlərin ərazisində heç bir iddiası yoxdur və istəyi sülhdür. Təmənnamız sülh günündə səmaya buraxılan ağ göyərçinlərin hamımıza sülh gətirməsi, bütün dünya millətlərini insanpərvər, mehriban, qardaşcasına birləşdirməsidir. Lakin insan övladının başqasının torpağına, azadlığına, haqqına göz dikdiyi müddətcə bu birləşmə mümkün olmayacaq. Dünyada sülh və bərabərlik bütün dünya insanların ideali. İdeali-miz uğrunda nələrdən imtina etməli, nələrə qatlaşmalı, nələri qurban verməliyik daha?

Lalə Mehralı

Saxta mənzil satanlarla necə mübarizə aparmalı?

EKSPERT İZAH ETDİ

"2023-cü il istər kirayə mənzil bazarında istərsə də alqı-satqı bazarında əlamətdar il kimi yaddaşımda qaldı. Bakı şəhərində bu il kirayə mənzillərin az olması və baha olması dələduzların saxta elanlarla insanları aldatmasında kəskin artım olub. Belə ki dələduzlar internet saytlarına saxta olmayan evlərin satışını və kirayəsini bazar qiymətindən ucuz qiymətə yerləşdirməklə bu prosedura başlayırlar. Saytlarda ev axtaran alıcılar və kirayə axtaranlar isə həmin saxta elanı gördükdə baxır ki, şəkillərdə möhtəşəm və bazar qiymətindən ucuz ev ala yaxud kirayə götürə bilər". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında daşınmaz əmlak üzrə ekspert Anar Nəsirov deyib.

Onun sözlərinə görə, mənzilin şəkillərini və qiymətini görə müştəri təlaşa düşür: "Mənzili hamıdan qabaq kirayə götürmək və ya almaq üçün həmin dələduza zəng edir. Dələduz isə müxtəlif variantlarla ona bəhanə gətirərək onu evə baxmaqdan fikrindən yayındırır. O müştərinin inandırmağa çalışır ki, evi istəyən çoxdur, kim qabağa düşərək pulu tez və rəssəvi evi ona verəcəyini bildirir. Bu vaxt gedən danışqların həyəcanı ilə müştərinin tələsdirərək qərar qəbul etməyə məcbur edən peşəkar dələduz onu aldadır. Sonra digər müştəridən aldığı şəxsiyyət vəsiqəsinin kopyasını ona atmaqla onun güvənini qazanmağa çalışır.

Peşəkar dələduz evi istəyənin çox olduğunu bildirir, amma tez beh versə və yaxud evin pulunu kartına atsa guya digərlərinə artıq evi kirayələdiyini deyəcəyinə onu inandırır. Daha sonra müştəridən kartına pul vermasını istəyir. Çıxılmaz vəziyyətdə qalan və ev tapa bilməyən müştəri onunla razılaşaraq dələduzun verdiyi kart hesabına tələm-tələsik pul köçürür, üstəlik öz şəxsiyyət vəsiqəsinin kopyasını göndərir. Bundan sonra peşəkar dələduz onun telefonlarını əngələyərək pulu götürür və daha sonrakı qurbanının zəngini gözləyir. Bu yolla o ev axtaranın həm sənədinin kopyasını əldə edir, həm də onun pulunu ələ keçirir. Əgər başqa nömrə ilə həmin nömrəni yığarsansa onda yenə bir bəhanə gətirərək həmin nömrəni də əngələyir. Daha sonra həmin dələduz gələcək qurbanını inandırmaq üçün öncəki müştəridən aldığı şəxsiyyət vəsiqəsi göndərərək onun ad və soyadı ilə özünü təqdim edir".

Ekspert sözlərinə davam edərək bildirib ki, bu yolla yeni müştərinə arxayın salaraq ondan yenidən pul tələb edir: "Pulunu və şəxsiyyət vəsiqəsinin dələduza verən zərərçəkən aldatıldığını biləndə isə polisə müraciət edir. Sonra aydın olur ki, dələduz əslində özünün deyil, hər dəfə müxtəlif müştərinin şəxsiyyət vəsiqəsini təqdim edirmiş. Yeni, peşəkar dələduz aldatdığı insanların şəxsiyyət vəsiqəsindən növbəti müştərinə aldatmaq üçün istifadə edir".

"Mən bir əmlak üzrə ekspert kimi deyə bilərəm ki, insanlar daha diqqətli olsunlar. Onlar tələsik qərar qəbul etməsənlər alacaqları və yaxud kirayə götürəcəkləri mənzilləri reallıqda görməmiş onu satan və yaxud kirayə verən insanla canlı-canlı görüşməmiş onlara onlayn və digər köçürmə vasitələri ilə heç haxt pul atmasınlar. Əks halda onlar pullarını itirə bilərlər. Bizim elan saytlarında belə halların baş verməməsi üçün xəbərdaredici yazılar yazdıq ki, evə canlı baxış keçirmədən, görmədən, alacağınız əmlaka baxmadan heç kime onlayn pul göndərməyin. Amma əfsuslar olsun ki, yenə də insanlar ucuz ev tapdım deyərək tələsik qərar qəbul edərək öz pullarını peşəkar dələduzlara

göndərir. O peşəkar dələduzların çoxu heç Azərbaycanda yaşamır və yaxud adlarına nömrə və telefon xətti olmadığına görə tapmaq mümkün olmur. Ona görə bir mütəxəssis kimi yenə də sizin vasitənizlə onları xəbərdar edərəm, pulsuz pendir ancaq tələdə olar. Müştərilər qiyməti ucuzdur deyərək aldanıb öz pullarını itirməsinlər. Bu dələduzlar bir çox sahə üzrə saxta elanlar qoyaraq insanları aldadırlar. Sadəcə bizim sahəmiz əmlak üzrə olduğundan mən təkə bu sahəni tam dəqiq bilərəm. Şübhəli elanlar gördükdə sayt adminləri həmin istifadəçini əngəlləsin və ona sayta girməyə qadağa qoysun. Bir sözlə, oxuculara tövsiyəm odur ki, telefonda danışaraq heç kimə sənəd və yaxud pul göndərməyin çünki sonda bu işdə siz zərərli çıxarsınız" deyərək əlavə edib.

Ləman Sərraf

"Azərbaycanda təhsilin inkişafı, təhsilin keyfiyyətinin artırılması istiqamətində çox ciddi işlər aparılır. Azərbaycan təhsilindən dövlətin gözləntiləri var. Ümumiyyətlə Azərbaycan təhsili hər zaman prioritet məsələ olaraq cənab Prezident İlham Əliyevin diqqətindədir. Ölkəmizdə təhsil sahəsində böyük işlər görülür və bu işlərin nəticəsini bir neçə il sonra görə bilərik. Bu gün Azərbaycan təhsilinin uğurları yalnız qəbul və buraxılış nəticələri ilə ölçülə bilməz". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın üzvü İlqar Orucov deyib.

Onun sözlərinə görə, bütövlükdə təhsil alanların uğurları kifayət qədərdir: "Bu gün Azərbaycan məktəblilərinin səsi dünyanın nüfuzlu ali məktəblərindən gəlir. Məktəblilərimiz hər il yüzlərlə beynəlxalq olimpiadalarda uğur qazanır, yüksək nəticələr əldə edirlər. 10-15 il əvvəl qayıtsaq, bu cür uğurlarımıza rast gələ bilmərik. Lakin indi hər il ötən ilin uğurlarını kölgədə qoyur, məktəblilərimiz hər il böyük uğurlar qazanaraq, bizləri sevindirirlər.

"Təhsildəki islahatlar müsbət nəticələrini verəcək"

EKSPERT AYDINLIQ GƏTİRDİ

Bu il balların aşağı düşməsinə səbəb isə universitetlərdə qəbul yerlərinin kifayət qədər artması idi. Çünki hər il təhsilin əlçatanlığının artırılması istiqamətində də işlər aparılır. Dövlət sifarişli yerlərin sayı artdıqda daha çox nəticə əldə etmək mümkün olur. İstənilən halda gənclərin təhsil ala bilməsi üçün görülən tədbirlər təqdirəlayiqdir. Bütövlükdə hazırda təhsil sahəsində aparılan islahatlar bir neçə il ərzində öz müsbət nəticələrini göstərəcəkdir".

Səbinə Hüseynli

"SƏS" qəzetinə abunə kampaniyası davam edir!

«SƏS» QƏZETİNƏ
ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏR
AŞAĞIDAKI YAYIM
ŞİRKƏTLƏRİ İLƏ ƏLAQƏ
SAXLAYA BİLƏRLƏR

1. Azərpoçt Poçtdaşıma Mərkəzi – 0125984955, 0552004544
2. Azərmətbuat Yayım MMC – 0124411991, 0124404694
3. Səma Mətbuat Yayım – 0125940252, 0503336969
4. Pressainform MMC – 0125115191, 0504560835, 0553156002
5. Qaya Mətbuat yayım – 0125667780, 0502352343
6. Qasid Mətbuat Yayım – 0124931406, 0124938343
7. F.Ş.Ruhid Hüseynov – 0124349301, 0505357898
8. Ziya LTD – 0124977696, 0503067744

1 nüsxə 1 aylığı 13.20 AZN

6 aylıq 79.20 AZN

1 illik 158.40 AZN

ABUNƏÇİLƏRİMİZİN
XİDMƏTİNDƏYİK
Müraciət, şikayət, yazı,
təbrik və başsağlıqlarınızı
dərc etməyə hazırıq!

İcazəsiz başqalarını çəkənlər necə cəzalandırılır? AÇIQLANDI

ki, şəxsi və ailə həyatının sirri olan məlumatların, belə məlumatları əks etdirən sənədlərin yayılması, habələ satılması, başqasına verilməsi qanunsuz toplanılması 100 manatdan 500 manatadək miqdarda cərimə, 240 saatadək ictimai işlər və ya 1 ilədək müddətə islah işləri ilə cəzalandırılır.

156-cı maddənin 2-ci bəndinə görə, eyni əməllər vəzifəli şəxs tərəfindən öz qulluq mövqeyindən istifadə etməklə törədildikdə 3 ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə, yaxud edilməməklə 2 ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır".

"İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyasında da öz əksini tapıb. Belə ki, (1953-cü il 3 sentyabr tarixli) Konvensiyanın 8.1-ci maddəsinə görə hər kəs öz şəxsi və ailə həyatına, mənzilinə və yazışma sirlərinə hörmət hüququna malikdir. Eyni zamanda, konvensiyanın 13-cü maddəsində Konvensiyada təsbit olunub hüquq və azadlıqları pozulan hər kəsin, hətta bu pozulma rəsmi fəaliyyət göstərən şəxslər tərəfindən törədildikdə belə, dövlət orqanları qarşısında səmərəli hüquqi müdafiə vasitələrinə malik olması qeyd olunub".

Ayşən Vəli

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az

"ƏLİNCƏ" AZƏRBAYCAN KEYRİYYƏ
CƏMİYYƏTİNİN ORQANI.
QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi
ilə müəllifin mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 4000